

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

MARTFŰ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

2023-2028

Tartalomjegyzék

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
. Bevezetés.....	3
. A település bemutatása	3
.....	5
. Értékeink, küldetésünk	9
. Célok	10
. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	12
. 1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	12
. 2. Stratégiai környezet bemutatása	12
. 3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	14
. 4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	35
. 5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	48
. 6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	53
. 7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	59
. 8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	67
. 9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	68
. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	69
. 1. A HEP IT részletei.....	69
. A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	69
. Jövőképünk.....	70
. Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)	71
. 2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	82
. 3. Megvalósítás	88
. 3.1 A megvalósítás előkészítése	88
. 3.2 A megvalósítás folyamata.....	88
. 3.3 Monitoring és visszacsatolás	91
. 3.4 Nyilvánosság	91
. 3.6 Érvényesülés, módosítás	92
. 4. Elfogadás módja és dátuma	93

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Martfű Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A település földrajzi helyzete, történeti áttekintés

Martfű Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye déli részén található, környékén szarmata, avar-és honfoglalás kori régészeti leleteket tártak fel.

Kialakulásában és fejlődésében legnagyobb szerepe kedvező földrajzi adottságának volt, az ember megtelepedése pedig a Tiszának köszönhető.

A helyiség neve a XV. században bukkan fel első ízben írásos formában. A falu királyi adományként kerül először a Földváry, majd II. Rákóczi Ferenc birtokainak elkobzását követően a gróf Podmaniczky család tulajdonába. A XIX. század második felében a Kövér, Wodianer, Keszlerffy család rendelkezett itt nagyobb birtokkal, a XX. század első felében pedig a Szobotka, Kövér, Montágh és a gróf Vigyázó família.

A csehországi Bata cég 1940-ben megalapította a településen a Martfűi Cikta Cipőgyárat, amely az államosítás után Martfűi Tisza Cipőgyár néven működött tovább. Az ipari betelepülés következtében fejlődésnek indult település 1949-ben vált önálló községgé Martfű néven, majd 1970-ben nagyközségi rangra emelkedett. A hazai ipar legnagyobb cipő-és növényolajgyára, továbbá a jelentős sörgyára révén kialakult térségi központi funkciójának köszönhetően 1989-ben várossá nyilvánították.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Martfű város közigazgatásilag az Észak-alföldi Régióban, azon belül Jász- Nagykun-Szolnok Vármegyében helyezkedik el. A település Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye déli részén, a Tisza bal partján, a 442. számú főút és a folyó találkozásánál helyezkedik el. Martfű távolsága a fővárostól 120 km, a megyeszékhely Szolnok városától 20 km. A település tömegközlekedési eszközökkel jól megközelíthető.

A város összterülete 2616 ha 7252 m², melyből a belterület 308 ha 76,70 m², míg a külterület 2307 ha 9082 m².

Martfű településszerkezetében két városrész különül el, melyeket a vasútvonal választ el egymástól. A keleti részre a kertes, családi házas építkezés, míg a nyugati területen a városra jellemző többszintes lakóépületek jellemzőek. A nyugati városrészben, a 442. számú főúttól északra fekszik a Tisza Cipőgyár által épített lakótelep nagy területű zöldövezettel, értékes parkokkal, majd a lakótelep folytatásaként az elmúlt több mint 40 éve megépült az új típusú többszintes épületekből álló lakótelep. Ezen a területen található a város közintézményeinek jelentős része, a főútvonaltól délre pedig a modern városközpont került kialakításra.

A település jól kiépített infrastruktúrával rendelkezik, közművel való ellátottsága 100 %-os, a vezetékes ivóvíz ellátottsága és a csatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya 100 %-os, a gázvezeték ellátottsága 93 %-os, elektromos árammal való ellátottsága 100%-os, szervezett szilárd hulladék gyűjtésbe bekapcsolt lakások aránya 100%-os, szilárd burkolatú utak aránya 100 %-os, szennyvíztisztító kapacitás 1000 m³/nap.

A településen több jelentős ipari létesítmény működik, itt található a Bunge Zrt. növényolajgyára, a Tisza ipartelepen működő bőr-cipő alapanyag és késztermék gyártással foglalkozó gazdasági társaságok, és egyéb gazdasági társaságok, melyek zömében martfűi lakosokat foglalkoztatnak.

A település térségi szerepkört is ellátó művelődési központtal, mely a helytörténeti gyűjteménynek is otthont ad, közel 45 ezer kötetes könyvtárral, több szakosztályos sportegyesülettel, sportpályával, sportcsarnokkal rendelkezik. A művelődési ház 500 személyes színház-és mozi teremmel és a 250 személyes pódiumteremmel rendelkezik. A Művelődési Központ ad otthont a városban működő civil szervezeteknek, civil közösségeknek.

A város látványosságai közé tartozik a már említett Keszlerffy család által 1880-ban épített historizáló stílusú, de a romantikus villaépítészet jegyeit is magán viselő kúriája. Ami jelenleg magánkézben van.

A város nagy természeti kincse a 62 Celsius fokos termálvíz. A Martfűi Termál Spa turisztikai központban működő gyógyvizes strand a város turisztikai vonzerejének meghatározó eleme. A termál hotel részeként nemcsak meleg vizes fürdőmedencék, hanem sport uszoda is rendelkezésre áll, amelynek fontos szerepe van a helyi ifjúság sportra nevelésében is.

A Szent István téren, Martfű város főterén épült fel és 1996. augusztus 20. napján került avatásra az új Városháza épülete. A város a magas színvonalú városépítő és fejlesztő tevékenységéért a Millecentenárius évében Hild-díjat kapott. A Szent István téren 1994-ben épült fel a Szent Tamás Katolikus Templom, majd a református templom. Az új városközpont helyet ad a városi szabadtéri rendezvényeknek.

A Martfű város körforgójában köztéri alkotásként került felállításra 2009-ében Martfű város címer állata, amely alkotás köszönti a városba betérőket és az onnan továbbhaladókat.

Demográfiai jellemzők

A demográfiai adatok Magyarországra vonatkozóan felhívták a figyelmet arra, hogy a nyugati társadalmakhoz hasonlóan nálunk is elindult egy elöregedési folyamat. A születések számának folyamatos csökkenése, illetve stagnálása az idősödő lakosság egy csökkenő társadalom egyre növekvő rétegét képviseli.

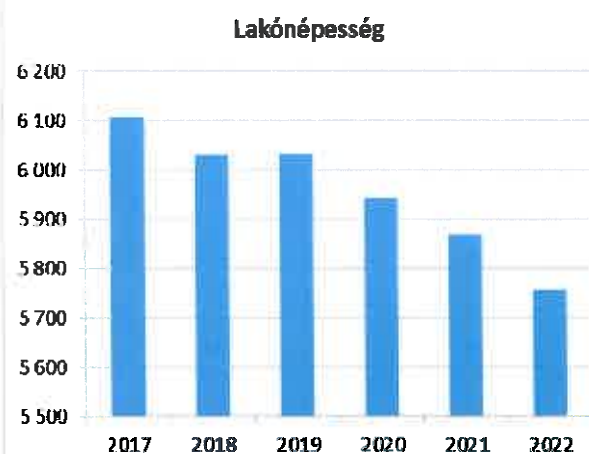
Magyarországon – ugyanúgy, mint más országokban – rendszeresen készülnek népesség-előreszámítások. Ezek az előreszámítások a termékenység és a halandóság valamilyen feltételezett jövőbeni alakulásán alapulnak. Ezeket azonban nem lenne helyes pontos előrejelzésnek tekinteni, inkább úgy kell őket értelmeznünk, hogy kimutatják, hogyan alakul a népesség száma és összetétele a termékenység és a halandóság bizonyosfajta alakulása esetén. A 2022. október 1-jei népszámlálási adatok szerint 9.5 millióra csökkent a népességszám. A népességi adatok – miután nem számolnak a halandóság lényeges javulásával – az idősek számának lassú emelkedését jelzik előre. A nehezebb problémát a relatív növekedés okozza, mivel csökken azon népesség társadalmon belüli aránya, amely aktív munkájával meg tudja teremteni a fedezetét a különféle szociális és egészségügyi ellátásoknak.

Martfű város lakónépességének változását, korösszetételét az alábbi táblázatok mutatják:

A lakónépesség számának alakulása:

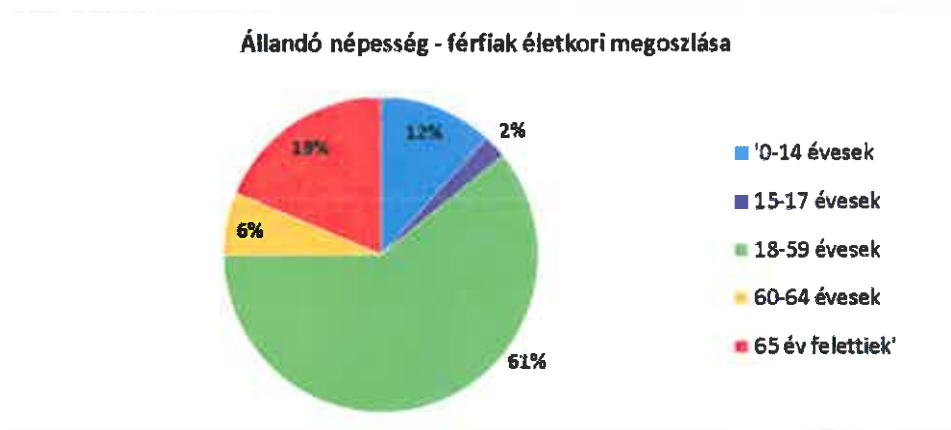
1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	6 107	bázis év
2018	6 030	98,74%
2019	6 032	100,03%
2020	5 943	98,52%
2021	5 869	98,75%
2022	5 756	98,07%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

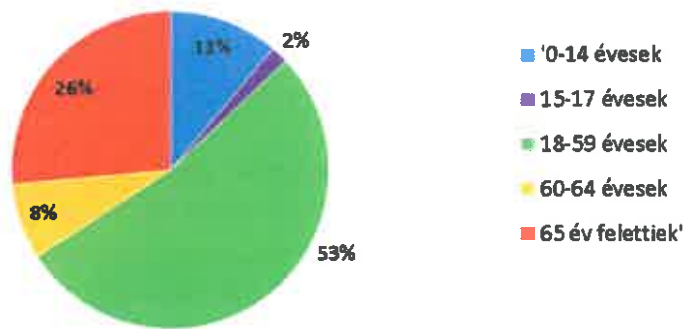

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	2 990	3 272	6262	47,75%	52,25%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			167	2,67%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	352	366	718	5,62%	5,84%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	73	58	131	1,17%	0,93%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	1 816	1 730	3546	29,00%	27,63%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	193	253	446	3,08%	4,04%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	556	865	1421	8,88%	13,81%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

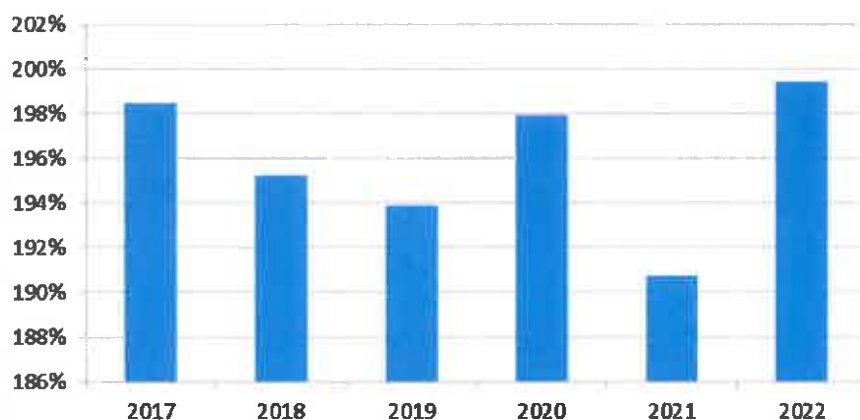

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	1 322	666	198,50%
2018	1 355	694	195,24%
2019	1 394	719	193,88%
2020	1 421	718	197,91%
2021	1 421	745	190,74%
2022	1 440	722	199,45%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Öregedési index (%)

Az öregedési index jelzi, hogy 100 fő 14 év alatti lakosságra mennyi 65 éven felüli lakosság jut.

A 0-14 évesek és a 65 év feletti arányának összehasonlításából is kimutatható a lakónépesség előregedése, a 2022-es adat alapján megállapítható, hogy ebben az évben volt a legmagasabb az öregedési arány, ami egyre inkább megkívánja az időseket érintő szociális- és egészségügyi szolgáltatások palettájának és kapacitásának fejlesztését településünkön.

A 60 év feletti korcsoportjában a nők képviselik magukat magasabb arányban, ami szemlélteti azt a demográfiai jelenséget, miszerint a nők születéskor várható élettartama magasabb a férfiakéhoz képest. Ezt az adatot érdemes figyelembe venni a férfiakat érintő egészségügyi szolgáltatások, szűrővizsgálatok népszerűsítésének szempontjából.

Az aktív korúak (18 és 59 év közöttiek) aránya a település teljes népességén belül a legnagyobb, körükben a nők és férfiak aránya nagyjából egyenlő. Az esélyegyenlőség szempontjából talán a legkevésbé sérülékeny korcsoportról beszélhetünk, ugyanakkor nem szabad megfeledkeznünk azokról a terhekről, melyek ezekben az években terhelik elsősorban a nőket. Ilyenek lehetnek: gyermekvállalás után a munkaerő-piacra történő visszalépés nehézségei, gyermekekről és időskorú vagy beteg családtagokról való gondoskodás kötelezettsége, munkahely és családdal kapcsolatos teendők összehangolása stb. Mindezen terhek miatt kiemelt figyelmet szükséges fordítani a megfelelő munkaerő-piaci szolgáltatások hozzáférhetőségére, a lakhatás és családtervezés támogatására, valamint a gyermekek napközbeni ellátáshoz kapcsolódó szolgáltatásokra.

A kor szerinti népességszerkezetről talán a legfontosabb információt az öregedési index adja, mely lényegében azt szemlélteti, hogy 100 fő 14 év alatti személyre hány fő 65 év feletti személy jut, azaz azt, hogy a népességszerkezet fiatalos vagy öregedő képet mutat. Martfűn a népesség öregedési indexe az elmúlt öt évben folyamatosan nő, ami azt jelzi, hogy településünk népessége erőteljesen idősödő.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	-3,42
2018	-8,73
2019	3,81
2020	-8,35
2021	-2,88
2022	-10,81

Forrás: TeIR, KSH-
TSTAR

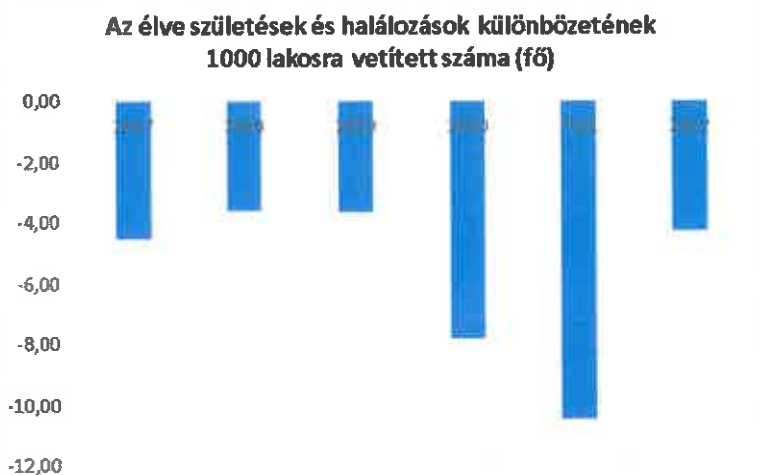
A negatív demográfiai adatokat alátámasztja a vándorlási egyenleg, amely a korábbi években is mindig negatív előjelű volt, azaz a településre vándorlók száma nem haladta meg az onnan elvándorlókéét.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-4,56
2018	-3,63
2019	-3,65

2020	-7,85
2021	-10,50
2022	-4,29

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Martfű esetében a korábbi évekhez hasonlóan sajnos 2022-ben is negatív előjelű lett a természetes szaporodás értéke. Ez azt jelenti, hogy az élve születések száma alacsonyabb a halálozások számánál, azaz a településünkön belül a természetes reprodukció nem megy végbe, a népesség fogy. Az esélyegyenlőség előmozdítása szempontjából figyelemmel kell lennünk arra, hogy a kisgyermekes nők, családok ne érezzék hátrányban magukat sem a munkavállalás, sem a szolgáltatások igénybevétele, sem a szórakozási lehetőségek kihasználása tekintetében. Mindez a kisgyermekes családok számára célzott szolgáltatások, programok fejlesztése, bővítése, családbarát munkahelyek létesítése révén mozdítható elő.

Az öregedő népesség, mint társadalmi probléma sajnos nagy mértékben jellemzi településünket.

Értékeink, küldetésünk

Az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség olyan eszmék, melyek közösségünk értékrendjének alapját képezik, így e jogok érvényesülését az Önkormányzat minden településünkön élő és ide látogató polgár számára maradéktalanul biztosítani kívánja a társadalmi élet minden területén. Célunk, hogy az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség ne csupán hangzatos fogalmak, hanem gyakorlatban is érvényesülő, az emberi élet minden színterén alapvetőnek tekinthető, természetes és érezhető jogok legyenek városunkban. Felelősséget kívánunk vállalni az egyenlő bánásmód követelményének érvényre juttatása, az esélyegyenlőség előmozdítása terén egyrészt az által, hogy a döntéshozatal, a szolgáltatások tervezése, szervezése során kiemelt figyelmet fordítunk ezen értékek érvényesítésére, másrészt a helyi intézményekkel, egyházi és civil szervezetekkel való együttműködés, a lakosság aktivizálása, jogtudatosságának növelése, illetve közösségfejlesztés révén is.

Küldetésünknek tekintjük továbbá, hogy városunk lakói helyben jussanak hozzá mindazon szolgáltatásokhoz, lehetőségekhez, melyekre a megfelelő életszínvonal elérése, fenntartása szempontjából szükség lehet, hogy Martfű egy mindenki számára vonzó, élhető település maradjon a jövőben is.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megalkotásával településünk az egyenlő bánásmód követelményének érvényre juttatása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében szükséges intézkedéseket kívánja megtervezni és megvalósítani. Célunk, hogy a településen jelentkező valós problémákra célzott, reális és hatékony beavatkozásokkal tudjunk reagálni. Ehhez egyrészt

pontos, a helyi sajátosságok számbavételén alapuló helyzetelemzésre, a problémás területek alapos feltárására, másrészt az intézkedések gondos, széles körű szakmai partnerségen és együttműködésen alapuló megtervezésére és megvalósítására van szükség.

A Helvi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Martfű Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

- a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

- Martfű Város Önkormányzata Képviselő – testületének 4/2022. (II.205.) önkormányzati rendelete a települési támogatásról

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében *a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.*

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A Helyi esélyegyenlőségi Program megalkotása során nem csupán az esélyegyenlőség szempontjából releváns Európai uniós, országos, vármegyei stratégiákkal és programokkal való összhangra kell figyelemmel lennünk, hanem arra is, hogy a HEP és a helyi szintű egyéb koncepciók, dokumentumok is illeszkedjenek egymáshoz, hiszen így lehet egy olyan stratégiai környezetet teremteni a tervek megvalósításához, amelyben a település jövőjét érintő elképzelések nem kerülnek ellentmondásba.

Martfű Város Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója, Településfejlesztési Koncepció Gazdasági Program (2020-2024) Martfű Város Ifjúságpolitikai koncepciója (2021), Martfű Város Önkormányzata civil stratégiája, Martfű Város Önkormányzatának Testnevelési és Sport koncepciója, Martfű Város Középtávú Lakáskonceptiója, Marketing stratégia (2014), Martfű Város Önkormányzatának adókonceptiója, Martfű Város Önkormányzatának Vagyongazdálkodási terve, Martfű Város Önkormányzatának Közművelődési stratégiája (2020-2024)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Területfejlesztési Koncepció (2021-2027), Vármegyei Területfejlesztési Program (2021-2027), Vármegyei Integrált Területi Program (2021-2027). Ezek a dokumentumok integrált, stratégiai gondolkodásra alapozott, amely a helyi igényekkel összhangban a rendelkezésre álló forráskeretek felhasználásának szerkezetét, elvárt eredményeit és ütemezését foglalja össze.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A HEP elkészítése szempontjából releváns mutatókat a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012.(VI.5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza.

Az adatok beszerzéséhez elsősorban az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR) és a Központi Statisztikai Hivatal adatbázisait, valamint az önkormányzat, a helyi intézmények és a járási hivatal saját statisztikai adatait használtuk fel. Felhasználtuk továbbá az érvényben lévő települési koncepciók, programok releváns adatait, következtetéseit.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A szegénység – fogalom értelmezésének számtalan megközelítése létezik mind a tudományban, mind a köznyelvben, hiszen számos tényező függvénye az, hogy adott társadalomban kit tekintünk szegénynek. Még inkább igaz ez a mélyszegénység fogalmára, ami érezhetően valami súlyosabb, tartósabb formájára utal a jelenségnek.

A modern terminológiában már megjelentek olyan fogalmak, mint a társadalmi kirekesztettség és leszakadás, a depriváció vagy marginalizáció, amelyek mind-mind igyekeznek árnyalni a képet, amelyet a szegénység fogalmáról alkotunk.

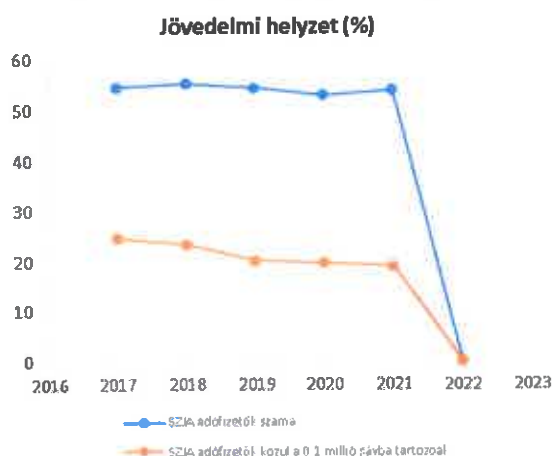
Nem veszhetünk el azonban a fogalmi meghatározások labirintusában, a településünkön élők helyzetének pontos feltárásához szükség van egy olyan definícióra, amelynek révén eligazodhatunk a statisztikai adatok elemzése során.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelmi és vagyoni helyzet a szegénység egyik legfőbb meghatározójának tekinthető. Az alábbi táblázat a martfűi állandó népesség jövedelmi helyzetét mutatja be az SZJA adófizetők száma szerint. Látható, hogy az SZJA adófizetők száma kismértékben növekedett az elmúlt évben, ami a népesség korösszetételével is összefüggésben állhat.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	54,53	24,59
2018	55,16	23,32
2019	54,36	20,03
2020	52,86	19,58
2021	53,87	18,96

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftl.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek

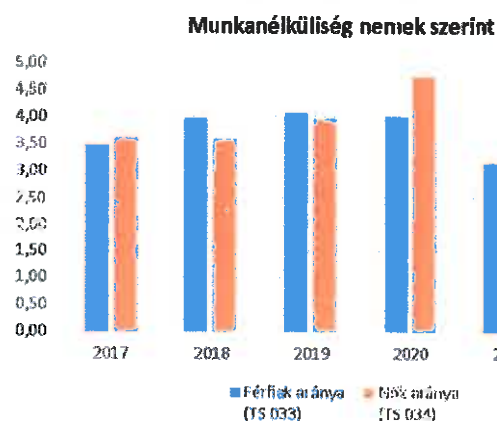
változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a. foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Ft.) meghatározása szerint álláskereső az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, és oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, és öregségi nyugdíjra nem jogosult, valamint a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban nem részesül és az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony és a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony kivételével munkaviszonyban nem áll, és egyéb keresőtevékenységet sem folytat és elhelyezkedése érdekében az állami foglalkoztatási szervvel együttműködik, és akit az állami foglalkoztatási szerv álláskeresőként nyilvántartott. (Ft. 58. § (5) bekezdés d) pont)

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	3,45	3,59	3,52%
2018	3,95	3,58	3,77%
2019	4,06	3,95	4,01%
2020	3,99	4,75	4,37%
2021	3,12	3,17	3,15%
2022	3,19	3,23	3,21%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

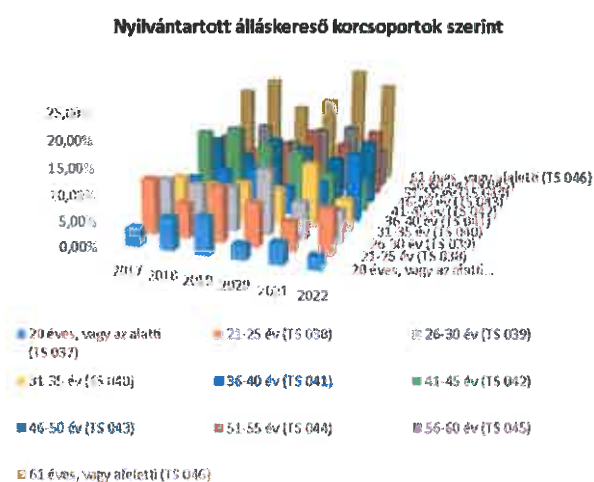
Az álláskeresők aránya a férfiak körében kisebb, mint a nők esetében. Ez utalhat arra, hogy többnyire a tipikusan férfiak által végzett munkatípusok számítanak napjainkban hiányszakmáknak, így ezeken a területeken könnyebb az elhelyezkedés.

A nyilvántartott álláskeresők száma és aránya korcsoportonkénti bontásban hasznos információt nyújt a település munkaerő-piaci problémái, a foglalkoztatás terén hátrányos helyzetben lévő csoportok beazonosítása szempontjából.

Az adatokból látható, hogy a 30 év alatti három korcsoport közül kettőben csökkent, egyben pedig nőtt a nyilvántartott állás keresők száma és aránya. A 21-25 év közöttiek körében mutatók növekedés utalhat a pályakezdő fiatalok nehezebb munkaerő-piaci helyzetére. Napjainkban a fiatalok egyre tovább vesznek részt az oktatásban, és egyre később lépnek be a munkaerő-piacra. A pályakezdő fiatalok azonban szembesülhetnek nehézségekkel az elhelyezkedés során, különösen, ha végzettségük típusának és szintjének megfelelő állást szeretnének szerezni. Pályakezdőként elsősorban a tapasztalat hiánya jelenthet problémát az elhelyezkedés során. A 30 és 45 év közötti három korcsoportból kettőben csökkenést láthatunk, ez a korosztály a munkavállalás szempontjából legkedvezőbb korosztályba tartoznak, ugyanakkor már kevésbé tekinthető rugalmas, mobil munkaerőnek, hiszen valószínűsíthetően több magánéleti kööttségük van, mint fiatalabb korosztályba tartozóknak. Markáns negatív változás a 46-50 év közöttiek kategóriájában következett be. Az egyik legveszélyeztetettebb korcsoportban, az 51-55 év közötti korcsoportban munkanélküliek számának és arányának nagy mértékű növekedése figyelhető meg. A nyugdíjazás előtt álló idős állás keresők helyzete igencsak nehéz.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	157	163	170	180	126	125
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	5,00	10,00	12,00	5,00	5,00	3,00
	%	3,18%	6,13%	7,06%	2,78%	3,97%	2,40%
21-25 év (TS 038)	Fő	17,00	11,00	18,00	15,00	7,00	11,00
	%	10,83%	6,75%	10,59%	8,33%	5,56%	8,80%
26-30 év (TS 039)	Fő	14,00	14,00	15,00	23,00	9,00	8,00
	%	8,92%	8,59%	8,82%	12,78%	7,14%	6,40%
31-35 év (TS 040)	Fő	12,00	11,00	13,00	13,00	16,00	8,00
	%	7,64%	6,75%	7,65%	7,22%	12,70%	6,40%
36-40 év (TS 041)	Fő	9,00	13,00	15,00	10,00	9,00	17,00
	%	5,73%	7,98%	8,82%	5,56%	7,14%	13,60%
41-45 év (TS 042)	Fő	22,00	25,00	21,00	20,00	9,00	8,00
	%	14,01%	15,34%	12,35%	11,11%	7,14%	6,40%
46-50 év (TS 043)	Fő	17,00	13,00	20,00	19,00	11,00	16,00
	%	10,83%	7,98%	11,76%	10,56%	8,73%	12,80%
51-55 év (TS 044)	Fő	16,00	12,00	16,00	23,00	13,00	17,00
	%	10,19%	7,36%	9,41%	12,78%	10,32%	13,60%
56-60 év (TS 045)	Fő	16,00	19,00	14,00	21,00	16,00	10,00
	%	10,19%	11,66%	8,24%	11,67%	12,70%	8,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	29,00	35,00	26,00	31,00	31,00	27,00
	%	18,47%	21,47%	15,29%	17,22%	24,60%	21,60%

Forrás: TeiR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők csoportján belül a tartós munkanélküliek, azaz a 180 napnál hosszabb ideje állást keresők csoportja különösen figyelmet igényel, mivel az ő elhelyezkedési problémáik nem csupán átmeneti jellegűek, így azokkal egymaguk valószínűsíthetően nem képesek megküzdeni, hathatós segítségre van szükségük ehhez.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2019	47,06	42,50
2020	60,56	52,29
2021	64,29	43,21
2022	48,00	48,33

A tartós álláskeresők aránya a 2021-es évhez képest csökkenést mutat, az adatok mögött akár a közfoglalkoztatásban történő „bennragadás” jelensége is állhat. A tartósan állás nélkül lévők között a

nők aránya szintén növekvő tendenciát mutat, ami már a nők munkaerő-piaci helyzetére, problémára hívja fel a figyelmet.

b. alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	157	1	0,64%	36	22,93%	120	76,43%
2018	163	1	0,61%	30	18,40%	132	80,98%
2019	170	1	0,59%	34	20,00%	135	79,41%
2020	180	1	0,56%	39	21,67%	140	77,78%
2021	126	1	0,79%	25	19,84%	100	79,37%
2022	125	1	0,80%	22	17,60%	102	81,60%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az állás keresők iskolai végzettségével kapcsolatban adathiánnyal szembesültünk, csupán az általános iskolai végzettségre vonatkozó adatok állnak rendelkezésünkre, amelyekből messzemenő következtetéseket nem tudunk levonni. Annyi leolvasható az adatokból, hogy a növekvő számú állás keresők körében az általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya nem változott.

Az iskolai végzettség a munkaerő-piaci helyzet egyik fő meghatározója, a modern munkaerőpiac elvárásainak általános iskolai végzettséggel aligha lehet megfelelni, a magasabb végzettségi fokozattal rendelkezők jóval könnyebben érvényesülnek a munka világában. Ugyanakkor napjaink dinamikus változó munkaerő-piacán már a középfokú vagy annál magasabb végzettség sem jelent garanciát a gördülékeny elhelyezkedésre.

c. közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	142	107
2018	119	91
2019	101	64
2020	135	50
2021	66	44
2022	49	38

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A közfoglalkoztatás a munkaviszony speciális formája, támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen integrálódjon az elsődleges munkaerő-piacra.

A közfoglalkoztatás átmeneti munkalehetőséget biztosít azok számára, akiknek az önálló álláskeresése tartósan eredménytelen.

Sajnos a munkaerőpiacra való visszatérést néhány eset kivételével nem szolgálta a közfoglalkoztatás az ebben résztvevők számára, mivel nagy számban évek óta visszatérő személyek szerepelnek a foglalkoztatást helyettesítő támogatást igénybe vevők listájában. A közfoglalkoztatásban dolgozók csak néhány hónapra kerülnek vissza a munka világába, amellyel eleget tehettek a jogszabályi kötelezettségeiknek, a legalább 30 nap/év biztosítási jogviszonyt (munkaviszonyt) volt vele módjuk igazolni, amellyel jogot szereztek a munkanélküliek számára folyósítandó önkormányzati támogatás továbbfolyósítására.

Míg 2019-ben 87 főt tudtunk bevonni a közfoglalkoztatásba, ez a létszám 2020-ra 56 főre, 2021-ben 54 főre, és 2022.január 1. napján 33 főre csökkent.

- d. a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Martfű Város Önkormányzata helyi gazdaságpolitika céljai megvalósítására, a helyi vállalkozások létrehozásának elősegítésére, a már működő vállalkozások fejlesztési célkitűzései, új munkahelyek létrehozását eredményező beruházásai előmozdítására „Helyi Vállalkozásfejlesztési Alapot” hozott létre. Az Alapot a következő célokra lehet felhasználni:

Vállalkozás indítására, befektetők letelepülését ösztönzésére, elősegítő feladatok végrehajtására (terület, helyiség, információk, hatósági engedélyeztetési eljárás), Vállalkozói tanácsadásra, jogi, pénzügyi, foglalkoztatási, képzési, oktatási, pályázati, marketing és egyéb alapinformációkra, vállalkozásfejlesztésre, új munkahelyek teremtését támogató pályázati lehetőségek felkutatására, a pályázatok elkészítésének biztosítására, a vállalkozói tapasztalatok átadását célzó vállalkozói klub létrehozására, működtetésére, a vállalkozók tájékoztatását célzó fórumokra, előadások szervezésére, megjelenési, hirdetési lehetőség biztosítása az önkormányzat honlapján.

Elkészült Martfű Város Önkormányzata Képviselő- testületének Gazdasági programja 2020-2024. évekre vonatkozóan. Fő célja, hogy a Martfű meglévő és lehetséges gazdasági és pénzügyi forrásait prognosztizálja és azokat a település fejlődése szolgálatába állítsa vonzóvá téve a várost az itt élők az ide érkezők a befektetők és ideköltözők számára.

- e. fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	van	-diákfoglalkoztatás 2022-ben 2x3 hét időtartamban, 8 diák foglalkoztatására volt lehetőség.
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban	nincs	-nincs adat
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	van	-2022-ben a diákfoglalkoztatásban részt vevő diákok zömében végzős középiskolások voltak, akik munkatapasztalatot szerezhettek.

- f. munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

SZC Damjanich János Szakképző Iskola és Kollégium megfelelő számú jelentkező esetén az alábbi képzéseket indítja a legalább 8 osztályos általános iskolai bizonyítvánnyal rendelkezőknek, - dajka (400 óra – 6 hós) – élelmiszer-eladó (100 óra-1,5 hó) – pedagógiai munkatárs (900 óra-10 hó) – ruházati eladó (80 óra-1,5 hó) – számítógép szerelő munkatárs (120 óra-3hó).

	<i>Van/nincs</i>	<i>Felsorolás</i>
felnyttképző programok a településen	<i>van</i>	<i>-SZC Damjanich János Szakképző Iskola és Kollégium aktuálisan meghirdetett képzései</i>
felnyttképző programok a vonzásközpontban	<i>van</i>	<i>-A munkaügyi központban meghirdetett képzések</i>
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen	<i>Van</i>	<i>-a foglalkoztatási osztály fogadóórát tart, hogy regisztrált munkanélküliek jelentkezési kötelezettségük teljesítésének helyben tehesse nek eleget.</i>
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban	<i>nincs</i>	<i>-nincs adat</i>
Helyi foglalkoztatási programok a településen	<i>van</i>	<i>-Közfoglalkoztatás 2023-ban 2 turnusban vesznek részt a helyi munkanélküliek a közfoglalkoztatásban.</i>
Helyi foglalkoztatási programok a vonzásközpontban	<i>nincs</i>	<i>-nincs adat</i>

forrás: helyi adatgyűjtés

g. mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

fő	mélyszegénységben élők	Romák
2021	0	0
2022	0	0

h. hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs tudomásunk olyan esetről, amelynek során hátrányos megkülönböztetés ért volna a munka világában bármely helyi munkavállalót. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy a hátrányos megkülönböztetés nem jelenik meg a foglalkoztatás terén, csupán annyit tudunk, hogy nem kerül nyilvánosságra. Az esetleges diszkriminációs gyakorlat megelőzése vagy visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, a tájékoztató kampányok.

i. digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei településünkön adóttak. Az általános iskolai képzés során évről évre egyre hangsúlyosabb szerepet kap a digitális eszközök alkalmazása, illetve a diákok informatikai ismereteinek bővítése. A fiatalok körében elmondható, hogy minden lehetőség adott a digitális ismeretek megszerzésére, bővítésére, illetve az ehhez szükséges eszközökhöz való hozzáférésre. A fiatalok esetében inkább a közösségi oldalak használatának veszélye, az online bullying jelensége, jelenthet olyan problémát, amelynek terén nem elsősorban a digitális ismeretek, hanem sokkal inkább az online tudatosság, az internet-biztonság elsajátítása szükséges. Bár ezek a kérdések az iskolai oktatás során is egyre inkább előkerülnek.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A fejezet tartalmazza a pénzbeli és természetbeni támogatásokat, a munkaerő-piaci szolgáltatásokat és az álláskereső számára elérhető támogatásokat.

Álláskeresői járadék (Flt. 25.§-29.§)

Álláskeresői járadékot az a – lakóhelye/tartózkodási helye szerint illetékes járási (fővárosi kerületi) hivatalnál – regisztrált álláskereső igényelhet, aki a nyilvántartásba vételét megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik, nincs munkaviszonya, nem folytat vállalkozói tevékenységet, illetve az önálló álláskereső nem vezetett eredményre, és a foglalkoztatási szerv sem tud számára megfelelő munkahelyet felajánlani.

Nyugdíj előtti álláskeresői segély (Flt.30.§)

- az a természetes személy (álláskereső), aki álláskeresői járadékra jogosult (álláskereső, munkát akar vállalni, de önálló álláskereső nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani), és
- a kérelem benyújtásának időpontjában az álláskeresőre irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt év hiányzik, és
- a kérelem benyújtásának időpontjában az álláskereső a megelőző három éven belül összesen legalább 45 napon át álláskeresői járadékban részesült, és ezen túl
- az álláskereső a kérelem benyújtásának időpontjában álláskeresői járadékra ismételten nem szerzett jogosultságot, és
- az álláskeresői járadék folyósítási időtartamát kimerítette, vagy
- a folyósítási időtartam kimerítését megelőzően az álláskeresői járadék folyósítását az állami foglalkoztatási szerv keresőtevékenység miatt megszüntette,
- rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, és,
- korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesül.

A nyugdíj előtti álláskeresői segély összegét a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos kötelező legkisebb munkabér összege 40%-nak alapul vételével kell megállapítani.

Költségtérítés

Az álláskereső részére járó álláskeresői járadék, álláskeresői segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos (ideértve a lakóhelyétől az állami foglalkoztatási szervhez történő oda- és visszautazást, valamint az állami foglalkoztatási szerv által kezdeményezett foglalkozás-egészségügyi szakvélemény beszerzéséhez szükséges utazást is), a tömegközlekedési eszköz igénybevétele felmerült indokolt helyközi utazási költséget meg kell téríteni.

Költségek megtérítése iránti kérelem a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 32. §-a alapján történik.

Időskorúak járadéka

Az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Járási hivatal bírálja el.

Aktív korúak ellátása

- aki egészségkárosodott:
 - munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy
 - vakok személyi járadékában részesül, vagy
 - fogyatékosági támogatásban részesül;

- akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői ellátás) folyósítási időtartama lejárt, vagy
- akinek esetében az álláskeresői ellátás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően újabb álláskeresői ellátásra nem szerez jogosultságot, vagy
- aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy
- akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az árvaellátásra jogosult gyermekek tartása címén megállapított özvegyi nyugdíjra jogosultság megszűnt, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

Aktív korúak ellátására egy családban egyidejűleg - a meghatározott kivétellel - csak egy személy jogosult. Két személy abban az esetben jogosult az aktív korúak ellátására, ha az egyik személy a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, míg a másik személy az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás feltételeinek felel meg.

Az aktív korúak ellátásának típusai:

1. Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás
2. Foglalkoztatást helyettesítő támogatás

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás: aki egészségkárosodott személynek minősül, vagy

14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben, illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani,

Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították, és nem jogosult egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személy az állami foglalkoztatási szervnél kéri az álláskeresőként történő nyilvántartásba vételét (amennyiben még nem nyilvántartott álláskereső), valamint köteles az állami foglalkoztatási szervvel együttműködni. Az együttműködés keretében az álláskereső rendszeresen, az illetékes járási hivatal foglalkoztatási osztálya által megadott időpontban személyesen felkeresi a járási hivatal foglalkoztatási osztályát, elfogadja a felajánlott munkát, képzési lehetőséget, munkaerőpiaci szolgáltatást, munkaerőpiaci programban való részvételt és önállóan is aktívan keres munkát. A jogosultságot megállapító szerv a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultság feltételeinek fennállását évente legalább egyszer felülvizsgálja.

A gyermekek otthongondozási díjára jogosult az a szülő, aki önellátásra képtelen

- súlyosan fogyatékos vagy
- tartósan beteg

gyermek- vagy felnőttkorú gyermekéről gondoskodik.

Az ellátás megállapítása a lakcím szerint illetékes járási (fővárosi kerületi) hivatal hatáskörébe tartozik.

Az ellátás összegére vonatkozó rendelkezések:

1. Összege a 2023. évben bruttó havi 232 000 forint.
2. Ha a jogosult személy *más rendszeres pénzellátásban is* részesül, az ellátás összege csökken a más rendszeres pénzellátás havi összegével.
3. Nem csökken az ellátás – a 2. ponttól eltérően - a gyermekek otthongondozási díja, ha a jogosult
 - saját jogú nyugdíjnak minősülő ellátásban, korhatár előtti ellátásban, rokkantsági ellátásban vagy a 2011. évi CXCI. törvény 33. § (1) bekezdése alapján megállapított rehabilitációs ellátásban részesül, *feltéve hogy* az ellátásra való jogosultság keletkezését megelőző napon jogosultsága a gyermekek otthongondozási díjára vagy az ápolási díjra fennállt, és az elmúlt húsz év alatt – összeszámítva legalább tíz évig - gyermekek otthongondozási díjára, súlyosan fogyatékos személy ápolására tekintettel megállapított ápolási díjra vagy kiemelt ápolási díjra jogosult volt, vagy
 - csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási díjban vagy gyermekgondozást segítő ellátásban részesül, amit másik gyermekre tekintettel folyósítanak vagy
 - gyermeknevelési támogatásban részesül.

Ápolási díj

-illeti meg a súlyosan fogyatékos vagy a 18 év alatti, tartósan beteg hozzátartozó tartós és állandó otthoni ápolását, gondozását végző nagykorú személyt.

Az ápolási díj alap-, emelt vagy kiemelt összegű lehet, az ápolási, gondozási szükséglet mértékétől függően.

Az alapösszegű ápolási díjfeltétele a tartós és állandó ápolás, gondozás; 2023-ban bruttó 45.665 Ft/hó.

Emelt összegű ápolási díj állapítható meg a *fokozott ápolást igénylő súlyosan fogyatékos személy* ápolása esetén, ha a kiemelt ápolási díjhoz előírt feltételek hiányoznak; 2023-ban bruttó 68 498 Ft/hó.

Kiemelt ápolási díj - 2023-ben bruttó 82 197 Ft/hó - állapítható meg, aki olyan személy gondozását, ápolását végzi,

a) akit a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján, „E” minősítési kategóriába soroltak, vagy

b) *aki után a magasabb összegű családi pótlékot a 82/2013. (XII. 29.) EMMI rendeletben meghatározott súlyosságú betegsége vagy fogyatékoságra tekintettel folyósítják, és a kiemelt ápolási szükségletet a szakorvos igazolta.*

Az ápolási díj megállapítása a kérelmező lakcíme (tartózkodási helye) szerinti Járási Hivatal hatáskörébe tartozik.

Az ápolási díj folyósításának időtartama nyugellátásra jogosító szolgálati időnek minősül. Az ellátásból nyugdíjjarulékot vonnak.

Az ápolást, gondozást végző személy számára csak egy ápolási díjra való jogosultság állapítható meg egyidejűleg.

Az ellátás mellett kereső tevékenység maximum napi 4 órában végezhető. Az otthon végzett kereső tevékenység nem esik korlátozás alá.

Tartós ápolást végzők időskori támogatása -illeti meg azt a szülőt, akinek az öregségi nyugdíjra való jogosultságát megállapították, ha azon napot megelőzően, amelytől kezdődően öregségi nyugdíját megállapítják - ide nem értve az öregségi nyugdíj folyósítás nélküli megállapítását - összeszámítva legalább 20 éven át saját háztartásában súlyosan fogyatékos, illetve tartósan beteg gyermekét ápolta, gondozta, és ez alatt legfeljebb napi 4 órában végzett otthonán kívül keresőtevékenységet, vagy a keresőtevékenységet az otthonában végezte.

A támogatás nem minősül nyugellátásnak.

összege: havi 50 000 forint.

A közgyógyellátás

• az egészségi állapot megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásokhoz – gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök, gyógyító ellátások beteg által fizetendő térítési díjához – nyújtott hozzájárulás. Az ellátást a szociálisan rászorult személyek alanyi vagy normatív jogcímen vehetik igénybe.

A közgyógyellátásra való jogosultságot a járási (fővárosi kerületi) hivatal határozatban állapítja meg. A határozat alapján a kormányhivatal közgyógyellátási igazolványt állít ki.

Közgyógyellátási igazolvánnyal térítésmentes a hozzájutás jogszabályban meghatározott, a társadalombiztosítás keretében támogatott

- gyógyszerekhez, tápszerekhez, a jogosult gyógyszerkerete erejéig
- gyógyászati segédeszközökhöz (protetikai és fogszabályozó eszközökhöz is), valamint ezek javításához és kölcsönzéséhez
- orvosi rehabilitációs célú gyógyászati ellátásokhoz.

a gyógyszerkeret egyéni gyógyszerkeretből és eseti keretből tevődik össze.

- Az egyéni gyógyszerkeret összege a jogosult személy krónikus betegségéhez igazodó havi rendszeres gyógyszerköltséghez biztosított hozzájárulás; 2023. évben maximum 12 000 Ft/hó.

- Az eseti keret az akut megbetegedésből eredő, esetenként felmerülő gyógyszereszkükséglethez biztosított hozzájárulást; éves összege 2023. évben 6000 Ft.

Alanyi jogcímen jogosult a közgyógyellátásra:

> a rokkantsági ellátásban részesülő személy, akinek egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése szerint nem haladja meg a 30%-os mértéket;

> a rokkantsági járadékos;

> aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül;

> aki saját jogon magasabb összegű családi pótlékban részesül;

> az aktív korúak ellátására egészségkárosodására tekintettel jogosult személy;

> aki rokkantsági ellátásban részesül, és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult;

> aki öregségi nyugdíjban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult, vagy öregségi nyugdíjban részesül, és a nyugdíjra való jogosultságának megállapítását megelőző napon rokkantsági ellátásban részesült a 2011. december 31-én fennálló I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjára tekintettel, vagy egészségi állapota nem haladta meg a 30%-os mértéket;

> az átmeneti gondozásban részesülő, valamint a nevelésbe vett kiskorú személy;

> a pénzellátásban részesülő hadigondozott és a nemzeti gondozott.

Normatív jogcímen jogosult a közgyógyellátásra

> a krónikus beteg személy, aki rendszeres gyógyító ellátásának költsége meghaladja a havi 2 850 forintot (a szociális vetítési alap 10%-át), feltéve, hogy

> családjában az egy főre jutó havi (nettó) jövedelem nem éri el a 29 925 forintot, vagy ha egyedül élő, a 44 175 forintot (a szociális vetítési alap 105, illetve 155 százalékát).

Az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerinti természetbeni ellátások közé sorolt kedvezmény, amelynek lényege, hogy a jogosult személy számára biztosítja a 2019. évi CXXII. törvény (Tbj.) szerinti egészségügyi szolgáltatások térítésmentes, egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettség nélkül történő igénybe vételét.

Az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság iránti kérelem a következő helyeken nyújtható be:

- kérelmező lakcíme szerint illetékes kerületi (járási) hivatalnál,
- bármely kormányablaknál,
- a kérelmező lakcíme szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál is benyújtható.

A járási hivatal annak a személynek állapítja meg szociális rászorultságát

- akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 120%-át,
- aki egyedül élő és jövedelme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át nem haladja meg, és családjának vagyona nincs.

A bizonyítvány a szociális rászorultságot a kérelem benyújtásának napjától igazolja. A bizonyítvány hatályossága 1 év, ezen időtartam alatt tehát a jogosult az egészségügyi szolgáltatásokat egészségügyi szolgáltatási járulékfizetés nélkül igénybe veheti.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskereső ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	157	3,81%	52	33,12%
2018	163	4,09%	63	38,65%
2019	170	4,34%	50	29,41%
2020	180	4,73%	50	27,78%
2021	126	3,40%	50	39,68%
2022	125	3,48%	60	48,00%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	35	22,29%	47	30,22%	87	55,41%
2018	23	14,11%	38	23,59%	86	52,76%
2019	16	9,41%	37	21,89%	66	38,82%
2020	41	22,78%	43	23,84%	91	50,56%
2021	19	15,08%	33	26,57%	69	54,76%
2022	13	10,40%	23	18,56%	73	58,40%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Összességében jelenleg visszaesés látható a passzív foglalkoztatás- politikai eszközökkel támogatottak arányában. Amennyiben az álláskereső nem tesz eleget az igénybevétel feltételeinek,

vagy nem felel meg minden kritériumnak, úgy az ellátástól könnyen eleshet. Fontos, hogy az álláskereső folyamatosan együttműködjön a járási hivatal foglalkoztatási osztályával.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	4
2018	4
2019	4
2020	4
2021	4
2022	4

Forrás: TeIR, KSH

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők száma elenyésző településünkön, évek óta változatlan.

Összességében elmondható, hogy számos pénzbeli és természetbeni ellátás áll rendelkezésre azok számára, akik átmeneti vagy tartós jelleggel kiszorultak a munkaerőpiacról. Ezen ellátások nagyrészt lefedik azon élethelyzeteket, amelyekben a munkavállalás nehézséget okozhat, illetve amelyekben rövidebb-hosszabb ideig anyagi problémák állnak fenn az egyén vagy a család életében. Nem szabad figyelmen kívül hagyni ugyanakkor, hogy számos ellátás az öregségi nyugdíjminimum összegének bizonyos százalékában van megállapítva, ám ez az összeg több mint egy évtizede nem emelkedett, ezért a pénzbeli ellátások összege sem minden esetben tekinthető elégségesnek.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

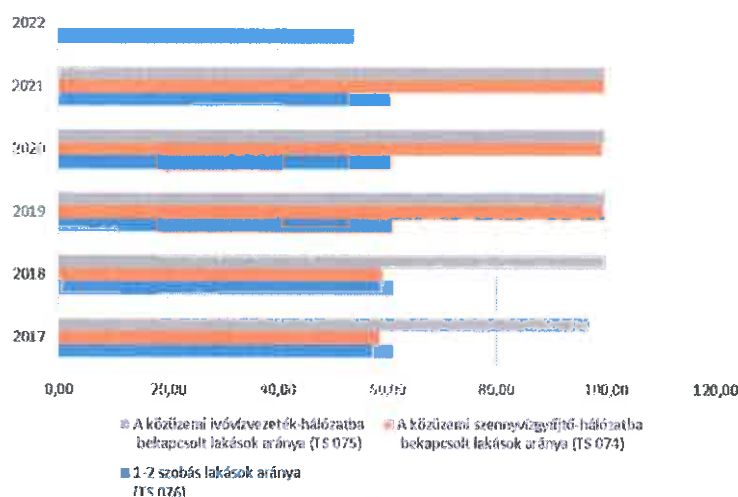
Martfű város lakásállományának nagy része a II. világháborút követő két évtizedben épült, időarányosan azonban a 70-es években volt a legmagasabb a lakásépítési kedv, 770 lakás épült 10 év alatt. A 80-as években csökken a lakásépítés intenzitása. Mindez a 90-es évekre még jellemzőbb

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	2930	0	0,00	60,99	58,67	96,76
2018	2932	2	0,68	60,95	59,24	100,00
2019	2934	2	0,68	60,91	99,76	100,00
2020	2935	1	0,34	60,89	99,63	99,97
2021	2936	2	0,68	60,87	100,00	100,00
2022	2934	1	0,34	53,75	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Lakásállomány és minősége

a) bérlakás-állomány

A településünkön 30 db önkormányzati lakás és 28 db garzon lakás található. A lakások bérbeadásának szabályait Martfű Város Önkormányzata Képviselő-testületének az önkormányzati tulajdonú lakások és helyiségek bérletéről, valamint az elidegenítésük szabályairól szóló 16/2023. (IX.29.) önkormányzati rendelete (továbbiakban: Lakásrendelet) határozza meg.

b) szociális lakhatás

A településünkön 2022. évben 13 db 2023. évben 9 db szociális helyzet alapján bérbeadott önkormányzati lakás volt.

Szociális helyzet alapján történő bérbeadásra akkor kerülhet sor, ha a nagykorú kérelmező önállóan, vagy házastársával, vagy élettársával együtt írásban kérelmezi és a kérelmezők, valamint a velük együtt költöző személyeket

a) tulajdonában lévő vagyontárgyak összértéke nem haladja meg az 1.000.000 Ft-ot

b) együttes jövedelmükből számított egy főre eső nettó jövedelme a bérbeadás időpontjában a mindenkori öregségi nyugdíjminimum

ba) egyedülálló személy esetén 200%-át eléri, de a 290%-át nem haladja meg,

bb) 2-4 fős család esetén a 115%-át eléri, de a 145%-át nem haladja meg

bc) 5 vagy ennél több fős család esetén a 100%-át eléri, de a 200%-át nem haladja meg.

c) önálló és beköltözhető lakóingatlanl nem rendelkeznek.

A kérelmezőnek csatolnia kell a kérelem benyújtása előtti hónap jövedelmét igazoló dokumentumot és amennyiben van jövedelemmel rendelkező vele együtt költöző személy, akkor az ő jövedelem igazolását is csatolni kell a kérelemhez. A szociális helyzet alapján bérbe adható lakásra vonatkozó lakásbérleti szerződés legfeljebb egy év meghatározott időtartamra köthető.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nincs tudomásunk a településen lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanról.

e) lakhatást segítő támogatások

Martfű Város Önkormányzata Képviselő Testületének 4/2022.(II.25.) önkormányzati rendelete a települési támogatásról, amelyben szabályozott települési támogatás keretében az önkormányzat a rászorulókat által lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadások viselésével járul hozzá. A támogatást természetbeni szociális ellátás formájában nyújtja az önkormányzat azon rendszeres kiadáshoz, amelynek megfizetése a kérelmező lakhatását legnagyobb mértékben veszélyezteti. A lakhatási támogatást egy éves időtartamra nyújtja az Önkormányzat. 2022-ben 37 fő volt jogosult lakhatási támogatásra, míg 2023-ban 27 főre csökkent a létszám. A lakhatási támogatás mértéke 5000.-ft havonta, amely az ügyfél által kiválasztott szolgáltató felé utalással teljesítünk.

f) eladósodottság

Statisztikai adatokkal ugyan nem rendelkezünk, de tapasztalatból tudjuk, hogy településünkön is több esetben is előfordult, hogy ingatlanok, vagyontárgyak végrehajtás keretében értékesítésre kerültek, ami arra utal, hogy több háztartás is jelentős mértékben eladósodott. A jelenség számszerűsítve talán nem annyira számottevő városunkban.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatás

A külterületen élő hétfélig házas környezetben élnek lakosok, akiknek a lakhatási körülményei a város belterületén élőkhez viszonyítva kedvezőtlenebbek. A területen lévő lakások nem rendelkeznek vezetékes vízzel, a lakások alapterülete általában kicsi.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A Központi Statisztikai Hivatal által végzett népszámlálás adatai alapján azokat a területeket nevezzük szegregátumoknak, ahol az aktív korú népességben belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők, valamint a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya magasabb mint 50% (mindkét mutató esetében)

Ezen meghatározás alapján Martfűn nem található olyan terület, amely szegregátumnak minősülne.

- a. a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b. a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;
- c. a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a. az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Alapellátás keretében az alábbi ellátások biztosítottak:

- fogorvosi ellátás
- gyermekorvosi rendelés
- I. számú házi orvosi ellátás
- II. számú házi orvosi ellátás
- III. számú házi orvosi ellátás
- védőnői szolgálat
- iskola-egészségügyi szolgálat

Ahogy látható, az egészségügyi alapellátások helyben elérhetőek a településünkön. A házi orvosi ellátás a település központjában található, megközelítése könnyű, saját parkolóval rendelkezik. Az intézmény nemrégiben felújításon esett át, s az infrastrukturális fejlesztéseknek köszönhetően korszerű épületben akadálymentes környezetben fogadja a pácienseit. Az alábbi táblázatból látható, hogy a házi orvosi és házi gyermekorvosi szolgálatok számában nem következett be változás.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	3	1	2	91	21,85
2018	0	3	1	2	79	17,73
2019	0	3	1	2	171	9,58
2020	0	3	1	2	164	11,19
2021	0	3	1	2	140	11,56
2022	0	3	1	2	145	9,43

Forrás: TelR, KSH Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, kora gyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A kötelező szűréseken túl a prevenció szűrővizsgálatokra egyre nagyobb az igény, a lakosság felismerte a fontosságát, nagyszámú a részvétel. A civilszervezeteknek meghatározó szerepe van a szűrővizsgálatok szervezésében, a lakosság aktivizálásában. A tüdőgondozó intézet évente egy alkalommal települ ki a városba tüdőszűrésre.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátás a nevelési-oktatási intézményekben megoldott, a felnőtt lakosság ellátására vármegyeszékhelyen van lehetőség.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A gyermek és diákétkeztetés alapvetően meghatározza a jövő táplálkozási szokásait, ezen keresztül a felnövekvő nemzedék szokásait, egészségi állapotát. Ezért is nagy a felelőssége a

szolgáltatásban résztvevőknek, hiszen tevékenységük alapvetően befolyásolja ennek a generációnak a további életminőségét.

Az étkezést a bölcsődés, óvodás, általános iskolás, középiskolás gyermekek részére és a szociális étkeztetést igénybe vevők részére az önkormányzat fenntartásában lévő Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ által működtetett konyha biztosítja. A liszt-tojás-tej érzékeny gyermekek részére is megoldott az ellátás.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Martfűn a sportprogramokhoz való hozzáférés minden korosztály számára adott. A városban szervezett tömegsport rendezvényeken az óvodás, az iskolás, a középiskolás és a felnőttek egyaránt aktívan részt vesznek, a versenysportok közül sok sportág képviselteti magát. Kiemelkedő teljesítményt nyújtanak a küzdősportok. A labdajátékok közül a labdarúgás örvendő nagy népszerűségnek. Az utánpótlás kinevelésében elől jár a Martfői Úszó- és Triatlonklub, de a többi szakosztály is célul tűzte ki az utánpótlás kinevelését.

Az Önkormányzat tulajdonában lévő sportlétesítmények mindenki számára hozzáférhetőek. A városban kettő fitness park is várja a sportolni vágyókat, illetve egy konditerem is található. A településen működő kiemelkedő teljesítményt nyújtó egyesületeket az Önkormányzat anyagilag is támogatja, valamint a versenysportban kimagasló eredményt elért sportolók és edzők munkáját, és a gyermek- és ifjúkorú városi sportolókat elismeri, ünnepélyes keretek között oklevélben és tárgyjutalomban részesíti.

Működő sport szervezeteink: Victory Martfői Kyokushin Karate Klub, Labdarúgó Sport Egyesület, Martfői Városi Sportegyesület, Martfői Úszó és Triatlon Klub.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális alapszolgáltatások közül helyben az étkeztetést, a házi segítségnyújtást, idősek klubját, támogató szolgálatot a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása látja el, a család –és gyermekjóléti szolgáltatást Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ biztosítja.

Étkeztetés:

Azoknak a szociálisan rászorult személyeknek a napi egyszeri meleg étkezéséről történő gondoskodás, akik azt önmaguknak tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, ideértve azokat is, akik koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük miatt nem képesek az étkezésről más módon gondoskodni.

Az étkeztetés az igénylő szükségleteinek megfelelően biztosított az ebéd

- elvitelének lehetővé tételével
- helyben fogyasztással
- lakásra szállítással.

A 2022. január 1-én 79 igénybe vevővel volt megállapodásuk. Az év során 26 új szerződés megkötésére került sor, 42 fő kikerült az ellátottak köréből.

A 2023. január 1-én 63 igénybe vevővel volt megállapodásuk. 2023. június 30-ig 18 új szerződés megkötésére került sor, 19 fő kikerült az ellátottak köréből. 2023. június 30-án 62 igénybe vevővel volt megállapodásuk.

Az ellátottak kor és nem szerinti megoszlása 2023. évben:

Nem, életkor	18-39	40-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-89	90-x	Összesen:
Férfi	-	1	-	2	3	6	7	8	27
Nő	-	-	2	8	9	11	14	10	54

Összesen	-	1	2	10	12	17	21	18	81
----------	---	---	---	----	----	----	----	----	----

A házi segítségnyújtásban (szociális segítség, személyi gondozás) dolgozó gondozók feladatuk ellátása során segítséget nyújtanak ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját lakókörnyezetében, az életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, a meglévő képességei fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen. A házi segítségnyújtás önkéntesen, saját kezdeményezésre vehető igénybe. Az ellátást kezdeményezheti még a háziorvos és a lakókörnyezetből bárki, aki ellátatlan, idős vagy szociálisan rászorult emberről tudomást szerez.

Házi segítségnyújtás során nyújtott jellemző tevékenységek, szolgáltatások tartalma:

Fizikai ellátás: Közreműködés a háztartás vitelében, különösen bevásárlás, takarítás, mosás, vasalás, mosogatás, segítség a személyi higiéné megtartásában, segítség az étkezésnél.

Egészségügyi ellátás: Gyógyszerek felírása, kiváltása, adagolása, gyógyszeresedés ellenőrzése, vérnyomás-, vércukormérés, tanácsadás. Kapcsolattartás háziorvossal. Gyógyászati eszközök beszerzése.

Mentális gondozás: kedélyállapot javítása, pozitív gondolatok erősítése, elmagányosodás megakadályozása, életvitelre, életvezetésre vonatkozó tanácsadás végzése, kapcsolattartás a környezettel, családtagokkal, ebben való segítségnyújtás.

Társas kapcsolatok ápolása, elősegítése, beszélgetés, kulturális igények kielégítése-felolvasás, újságolvasás, segítség a hitélet gyakorlásában, szabadidős tevékenységek szervezése.

Érdekvédelem, ügyintézés: segítségnyújtás a szükséges szociális ellátásokhoz való hozzájutásban, információnyújtás, hivatalos ügyek intézésében segítségnyújtás.

Martfű tekintetében e szolgáltatási formánál a legjelentősebb a leterheltség és itt a legnagyobb az igény. A szolgáltatás keretében végzett tevékenységek az elmúlt évek során átalakultak, az ellátásban részt vevők jelentős része legtöbb esetben már a felvétel során olyan egészségi állapotban van, hogy gondozási szükséglete a napi 2 órát meghaladja, de sok esetben eléri vagy meghaladja a napi 4 órát, azonban az idősothtoni elhelyezés a férőhelyhiány miatt hónapokat vagy akár éveket várhat magára, vagy az érintett személy elutasítja azt. Az egészségügyi intézmények pedig ugyancsak leterheltségre és férőhelyhiányra hivatkozva otthonukba bocsájtja azon idős személyeket, akik önmaguk ellátására nem képesek.

	18-39 év	40-59 év	60-69 év	70-79 év	80 felett	Összesen
Nők	-	-	2	17	28	47
Férfiak	-	-	1	8	16	25
Összesen	-	-	3	25	44	72

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorúak vagy betegek részére a felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtunk szolgáltatást.

Ellátottak kor és nem szerinti megoszlása 2023. évben:

	65-69 év	70-74 év	75-79 év	80-89 év	90 év felett	Összesen
Nő	-	4	4	4	1	13
Férfi	-	-	-	1	-	1

Összesen	-	4	4	5	1	14
----------	---	---	---	---	---	----

Martfű vonatkozásában 2021. évben 23 esetben kértek segítséget, 2022-ben 38 esetben, 2023. évben június 30-ig 32 esetben éltek a segélyhívás lehetőségével.

A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személy önrendelkezésein alapuló, önálló életvitelének megkönnyítése, elsődlegesen a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítségével, valamint önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása. Támogatás szempontjából csak a szociálisan rászorult személyek személyi segítése, illetve szállítása számolható el. Szociálisan rászorult a súlyosan fogyatékos személy, akire tekintettel fogyatékosági támogatást vagy vakok személyi járadékát vagy emelet összegű családi pótlékot folyósítanak.

Szolgáltatásaik

Személyi segítség: a mozgásban, járás gyakoroltatásában, gyógytorna biztosításában; különböző intézményekbe való eljutásban; nem akadálymentes épületbe való bejutásban; épületen belüli közlekedésben; hivatali ügyintézésben, szükséges nyomtatványok kitöltésében; egészségügyi és szociális szolgáltatások igénybevételében; gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök beszerzésében; bevásárlásban; egyéb szolgáltatások igénybevételében. Gyermekkorú személyek esetében felügyelet biztosítása otthonukban, illetve igény szerint intézményünkben.

- Szállító szolgálat:
 - közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása
 - orvoshoz, kórházba való szállítás
 - iskolába való eljuttatás stb.

- Ügyintézés:

A szolgálatnál megtalálhatók az egyes fogyatékosághoz kapcsolódó támogatási formák igénylőlapjai.

- Tanácsadások:

Elősegítjük a társadalmi beilleszkedést segítő szolgálatokhoz való hozzájutást.

Ellátottak megoszlása fogyatékosági típus szerint 2023. évben:

- Mozgássérültek száma : 5 fő
- Értelmi fogyatékosok száma: 1 fő
- Látássérültek száma: 1 fő
- Hallássérültek száma: 0 fő
- Autisták száma: 1 fő
- Halmozottan sérültek száma: 0 fő

Az önkormányzat fenntartása alatt a szociális alapszolgáltatásokat a Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ látja el. **A székhelyen elérhető szolgáltatások:** családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás, pszichológus szolgáltatás, közvetítés jogi segítségnyújtásra, hatóság által elrendelt kapcsolattartásnak helyiség biztosítása, valamint a közétkeztetés számfejtése, számlázása és a kapcsolódó nyilvántartások vezetése.

Valamennyi szolgáltatás igénybevételének az alapja az ellátott (illetve törvényes képviselő) és a szolgáltató intézmény közötti együttműködést feltételező megállapodás, jognyilatkozat.

A szociális alapszolgáltatások biztosítása történhet az ellátott otthonában, és/vagy az ellátó intézmény helyiségeiben. A gondozás biztosítása minden esetben figyelembe veszi az ellátott szükségleteit, érdekeit és a feladatellátás lehetőségeit.

Legjellemzőbb probléma a településen az ügyintézéshez való segítségkérés mellett a segítő beszélgetés igénye és az információkérés. Egyre inkább tapasztalható a rossz anyagi és tágabb értelemben a rossz szociális körülmény, és az ezzel szorosan összefüggő elszegényedés. Tapasztalataink szerint nő azoknak a klienseknek a száma, akik „elvesznek, belevesznek” hivatalos, szolgáltatásokkal és pénzügyekkel kapcsolatos, teendőikbe, levelezéseikbe. Egyre többen vannak, akik nem képesek képviselni saját ügyeiket, önérvényesítő képességük alacsony.

Nagymértékben növekedtek a kapcsolati problémák, a családon belüli konfliktusok. A klientúra egyre rosszabb egészségi állapotú, mind mentális, mind fizikai állapotuk tekintetében. Egyre több esetben tapasztalható az alacsony problémakezelési képesség. Az egyének, családok problémái ennél fogva gyakran halmozottan jelentkeznek.

A forgalom alakulásának bemutatása

A családsegítő szolgáltatás éves forgalmi adatai (halmozott adat)					
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Forgalom száma	438	360	442	312	266

g) drogprevenációs szolgáltatások;

A HSZK Drogkonzultációs és Információs Központ munkatársa minden hónapban a Polgármesteri Hivatal épületében ingyenes szolgáltatást biztosít alkohol-drog-szerencsejáték problémakörben. Az általános iskolában a Rendőrség lát el drogprevenációs feladatot településünkön.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A fenti szolgáltatások nyújtása során felmerült hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről nincs tudomásunk.

j.) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat célzó ellátások általában véve is pozitív intézkedésekkel segítik a rászorulókat. A pozitív megkülönböztetést szükség esetén az eljárások, illetve a szolgáltatások nyújtása során érvényesíti az Önkormányzat.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A közélet elsődleges színterei a különböző települési rendezvények, amelyek egész évben teret adnak a közösségi élet gyakorlására. A felújított Művelődési ház épülete akadálymentesített rendszeresen gyűlnek itt össze a helyi civil szerveződések tagjai és egyéb számos beltéri rendezvénynek (pl. kiállítások, színházi előadások, települési ünnepségeknek) ad otthont.

a. közösségi élet színterei, fórumai

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	igen	5 389	1

Forrás: TelR, KSH Tstar

Összességében elmondható, hogy Martfű igen aktív és sokszínű közösségi élettel bír, és ehhez megfelelő adottságokkal rendelkezik.

- b. közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A település 6000 fő alatti állandó népességgel rendelkezik, kisvárosias együttélés jellemzi közösségének tagjait, konfliktusok nem jellemzőek.

- c. helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A krízishelyzetben lévő családok gondjai illetve, más súlyos, megrendítő problémák nyilvánosságra kerülése esetén mindig megtapasztalhatjuk a helyiek összefogásának eredményét. A város nagy előnye, hogy a civil szervezetek a városért dolgoznak, pozitívan formálják arculatát, segítik az önkormányzati feladatok megoldását.

Évek óta tevékenykedik a városban a Máltai Szeretetszolgálat Martfűi Csoportja, akik ingyenes adományokkal (ruhanemű, élelmiszer, bútorok, háztartási felszerelések) segítik a rászorulókat.

- d. a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Nincs nemzetiség településünkön.

- e. helyi lakossági önszerveződések.

Nincs adat.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön roma nemzetiségi önkormányzat nem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a	A közfoglalkoztatásban résztvevők számának

tartós munkanélküliség számuk kis mértékben csökkent	növelése, pályázati lehetőségek kihasználása, képzési lehetőségek kihasználása, pályázatok figyelése.
A lakosság egészségi állapota korösszetétel miatt várhatóan romlik.	A megelőző szűrővizsgálatok minél szélesebb körű kibővítése, támogatása, a háziorvosok , a civil szervezetek fokozott szerepvállalásával.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői, gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A gyermekek helyzetét, jogait illetően számos nemzetközi egyezmény tartalmaz lényeges megállapításokat, amelyek iránymutatásként szolgálnak a hazai jogalkotás számára. Ezek közül talán a legfontosabb az 1989-ben született, a Gyermek jogairól szóló New York-i Egyezmény, amelyet Magyarország 1990-ben írt alá, majd az 1991. évi LXIV. törvénnyel hirdetett ki. Ennek részes tagállamai, felismerve a gyermekek speciális helyzetét és szükségleteit, számos gyermekjogi kérdésben megállapodást kötnek. Az egyezmény kimondja például, hogy részes tagállamai tiszteletben tartják és biztosítják a joghatóságok alá tartozó gyermekek számára az Egyezményben lefektetett jogokat minden megkülönböztetés, nevezetesen a gyermeknek vagy szüleinek vagy törvényes képviselőjének faja, színe, neme, nyelve, vallása, politikai vagy más véleménye, nemzeti, nemzetiségi vagy társadalmi származása, vagyoni helyzete, cselekvőképtelensége, születési vagy egyéb helyzete szerint különbségtétel nélkül. A hazai jogszabályok az Egyezménnyel összhangban készültek. Legmagasabb szinten az Alaptörvény fekteti le, hogy Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket (Alaptörvény, XV.cikk (5) bekezdés) illetve, hogy minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz (Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdés). Törvényi szinten a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyermekvédelmi törvény vagy Gyvt.) valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény is biztosít külön jogokat a kiskorúak számára.

Településünkön a lakosságszámon belül csökken a gyerekek száma, 2001-ben a 0-14 éves korú gyermekek száma még 1224 fő volt, 2021-ben 719 fő.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	2 990	3 272	6262	47,75%	52,25%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)	167			2,67%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	352	366	718	5,62%	5,84%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	73	58	131	1,17%	0,93%

- a. veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A védelembe vétel a hatóság elrendelésére, kirendelt esetmenedzser közreműködésével működik. Amennyiben a szociális (gyermekvédelmi) segítő munka szükségessé teszi az esetmenedzser feladatokat határoz meg a családsegítő számára. A feladatok megfogalmazása minden esetben a családsegítő bevonásával történik.

Veszélyeztetettség legfőbb okai:

- gyermeknevelési problémák: többnyire szülői képességek, készségek hiánya miatt alakulnak ki
- családi-kapcsolati konfliktusok: okai a családban fennálló anyagi gondok, a szülők életvitele, konfliktus szülői válás esetén
- anyagi problémák és elégtelen lakáskörülmények: kliensek alacsony iskolai végzettsége, egészségügyi problémák

A településen működő jelzőrendszeri tagok hatékony együttműködése segíti a problémák feltárását, a veszélyeztetettség megszüntetésének lehetőségét.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	6	0
2018	8	0
2019	3	15
2020	0	14
2021	2	15
2022	7	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b. rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	46
2018	55
2019	53

2020	40
2021	36
2022	35

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő településen élő gyermekek számában csökkenés jelentkezik, amely nem feltétlenül a családok anyagi helyzetének javulását mutatja, a csökkenés oka, a jogszabályban meghatározott jövedelemhatár. Túlságosan alacsony az a jövedelemhatár, mely alatt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítható. Ha a jövedelemhatár nem emelkedik a jövőben, akkor sok, egyébként rászorulóknak tekinthető család eshet ki az ellátásból. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére a bölcsődei, óvodai, általános iskolai étkeztetés térítésmentes, a középiskolai rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulók 50%-os térítési kedvezményre jogosultak.

c. a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	21	17	38
2018	18	12	30
2019	12	14	26
2020	12	15	27
2021	13	17	30

d. ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Az ingyenes / kedvezményes gyermekétkeztetés igénybevételének jogcíme általában a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, a családban három vagy több gyermek nevelkedése, illetve több gyermek nevelkedése, illetve tartós betegség és fogyatékoság, valamint az, ha nevelésbe vétel alatt áll.

e. magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek számát illetően nem áll rendelkezésünkre adat.

f. állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem áll rendelkezésünkre adat.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Martfűn csekély számú gyermek esetében kerül megállapításra hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet. A szülők alacsony iskolai végzettsége és/vagy foglalkoztatottsága valamint az

elégtelen lakáskörülmény nem sok gyermek fejlődését hátráltatják. Az érintett családok általában kapcsolatban állnak a család-és gyermekjóléti szolgálattal, amely segítséget nyújt számukra a szociális, egészségügyi, oktatási, munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáféréshez.

- a. védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnő által ellátandó feladatok:

- **Nővédelem, ezen belül:**
 - családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás
 - az anyaságra való felkészítés segítése
 - a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében részvétel
- Várandós anyák gondozása a külön jogszabályban foglaltak szerint
- Gyermekágyas anyák gondozása
- Újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermek gondozása
- Az óvodában általános iskolában és a középiskolában a védőnői feladatok ellátása

A védőnői szolgálat az egészségügyi alapellátás részeként a családok egészségének megőrzésére, segítésére irányuló megelőző tevékenységet, valamint a betegség kialakulás, az egészségromlás megelőzése érdekében egészségfejlesztést végez.

A védőnői gondozás személyközpontú tanácsadás, amely nem csak tájékoztatásból, felvilágosításból, oktatásból áll, hanem olyan interakció, melynek során a védőnő figyelmet, időt, elfogadó magatartást, légkört biztosít, hogy segítse a gondozott egyént, családot az egészséges életvitelben, a problémák feltárásában, megfogalmazásában, és a megoldás lehetőségeinek megtalálásában. Kölcsönös kommunikáció és együttműködés a cél.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2019	3	226	75
2020	3	219	73
2021	2	224	112
2022	2	220	110

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Városunkban jelenleg folyik a körzet összevonás, így most 2 körzetünk van. 2023.07.01 –től a védőnőket a Hetényi Géza Kórház és Rendelőintézet vette át munkáltatói jogkörben.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	3	1	n.a.	n.a.
2018	0	3	1	n.a.	n.a.
2019	0	3	1	n.a.	n.a.
2020	0	3	1	n.a.	n.a.
2021	0	3	1	n.a.	n.a.
2022	0	3	1	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Mind az óvodában, mind az általános iskolában található olyan gyermekek, akik valamilyen speciális igénnyel rendelkeznek (tartósan betegek, sajátos nevelési igényűek, beilleszkedési és magatartási zavarral küzdenek stb.) Az óvodában logopédus, fejlesztő pedagógus áll az érintett gyermekek és szüleik rendelkezésére, az általános iskolában pedig gyógypedagógus és fejlesztő pedagógus végzi a speciális igényű tanulók ellátását.

d. gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás
- a gyermekek napközbeni ellátása
- a gyermekek átmeneti gondozása
- a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai

Településünkön előbbi két gyermekjóléti alapellátási forma érhető el.

A gyermekjóléti szolgáltatás a fentebb már ismertetett módon működik (lásd:3.6)

e. gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	34	39
2018	0	0	0	0	0	0	34	34
2019	0	0	0	0	0	0	40	40
2020	0	0	0	0	0	0	40	40
2021	0	0	0	0	0	0	40	40
2022	0	0	0	0	0	0	40	40

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A város lakosságszámát tekintve az önkormányzatnak nem kötelező feladata a bölcsőde működtetése, de az önként vállalt feladatellátással segíti a városban élő kisgyermekes családokat. A bölcsődei felvételnél figyelembe veszik a szociális szempontból hátrányos gyermekek helyzetét. A térítésmentes bölcsődei ellátás minden kisgyermekes családnak fontos, hiszen elsősorban azért veszik igénybe az ellátást, hogy a család nehéz anyagi helyzete javuljon, mindkét szülő munkát vállalhasson.

Csoportelosztás:

Csoport	2022.09.01.	2023.08.31.
Nagy csoport I.	9 fő	14 fő
Nagy csoport II.	14 fő	14 fő
Vegyes csoport	8 fő	12 fő
Összesen:	31 fő (beszoktatás, évváltás)	40 fő

Korcsoport szerinti megoszlás:

Korosztály	2022.09.01.	2023.08.31.
0-11 hó	1 fő	-
12-23 hó Kis Tipegő korú	9 fő	1 fő
24-35 hó Nagy Tipegő korú	21 fő	16 fő
36 hó- Nagy csoportos	0 fő	23 fő
Összesen:	31 fő	40 fő

Szociális szempontból megnőtt a bölcsőde szerepe, egyre több olyan kisgyermeket nevelnek, ahol a bölcsődei ellátással a családok megélhetését segítik elő. Megfigyelhető, hogy 2022-2023-as évben elsősorban 24-35 hónapos gyermekeket írtak be. Jellemző tendencia, hogy egyre fiatalabb gyermekeket is beíratnak a bölcsődébe. Többször jelentkezik igény 1 éves kor alatti ellátásra is. Sok periferián élő család számára segítség, ha ellátásban részesül a gyermeke hiszen a napi

megélhetés is gondot okoz. A szülők legtöbbször a GYED, GYES melletti munkavégzés lehetőségét kihasználják, sőt a GYED Extra nyújtotta kedvezményeket is. Akinek lehetősége van egyre korábban tér vissza munkahelyére, vagy keres új munkát, mert a családoknak nagy szüksége van mindkét szülő jövedelmére.

f. Gyermekvédelem;

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

Az észlelő- és jelzőrendszer lényege az egyes ágazatok, intézmények, szakemberek közötti hatékony együttműködés megvalósítása, melynek keretében a problémák, veszélyeztető tényezők, krízishelyzetek észlelése és jelzése történik a megfelelő szolgáltató felé. A jelzőrendszernek biztosítani kell a folyamatos információ-áramlást, és elsődlegesen prevenciós funkciót kell ellátnia.

A gyermekek tekintetében a jelzőrendszer megfelelő működése kiemelkedően fontos, hiszen ők csak részben vagy egyáltalán nem képesek önállóan jelezni problémáikat.

A jelzőrendszer tagjai közül kiemelkedő szerepe van a nevelési oktatási intézményeknek, védőnőknek, gyermekorvosnak, rendőrségnek, de jelzéssel élhet bármely állampolgár, aki veszélyeztetettséget észlel. Az óvodába, iskolában a gyermekvédelmi felelősök fogják össze a gyermekvédelemhez kapcsolódó feladatokat. A gyermekvédelmi felelősök munkájában hangsúlyos a megelőzés az időben történő jelzés a hatóság és a gyermekjóléti szolgálat felé.

Jelzések alakulása:

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Gyermekorvos	-	1	-	-	-
Gyerekpszichiátria	-	-	-	1	1
Háziorvos, pszichiátria	-	1	2	1	2
Óvoda	3	2	-	-	-
Rendőrség	2	2	2	3	2

Köznevelési intézmény	7	5	1	3	7
Védőnői szolgálat	1	3	3	2	-
Kórház	1	4	-	-	1
Környezet, állampolgár	4	7	5	6	5
Gyámhatóság/jegyző	3	2	-	2	1

g. krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Az SZKTT HSZK Család és Gyermekjóléti Központ Szolnok készenléti szolgálatot működtet, nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása.

Ingyenesen hívható szám: 06 80 627 777

h. egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Az óvodának és az iskolának nagy szerepe van a gyermekek tanulók sportolási lehetőségeinek biztosításában. A közoktatás területén biztosított az egészséges életmódra nevelés. A testnevelés és a diáksport szempontjai, célkitűzései, feladatai kellő hangsúllyal érvényesülnek az óvodai és az iskolai nevelés egész rendszerében. Az óvodai és iskolai testnevelés szoros összefüggésben áll az utánpótlás nevelésének hatékonyságával. Az oktatási intézmények és az utánpótlással foglalkozó szakadók eredményes kapcsolattartásának köszönhetően a fiatal tehetségek felszínre kerülhetnek. A városban működő szakosztályok célul tűzték ki az utánpótlás nevelést segítve azoknak a gyerekeknek a sportolási lehetőségeit, akiknek családja szerényebb anyagi körülmények között él. A gyermekek szünidős programjainak szervezésében kiemelkedő szerepe van a Városi Művelődési Központ és Könyvtár intézményének, a nevelési, oktatási intézményeknek, valamint a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálatnak. A Városi Művelődési Központ és Könyvtárban működő csoportok közül gyermekcsoportok: Gyermek néptánc csoport, modern tánc tagozat. A gyermekkönyvtárban rendszeresen fogadnak óvodai, iskolai csoportokat, tartalmas programokat kínálva. A nyári szünidőben az általános iskola biztosít nyári napközit a gyermekek számára (Erzsébet táborok).

Településünkön több sportegyesület is működik, amely a gyerekeknek a test-lelki egyensúly kialakításához illetve, az egészséges életmód szempontjából nélkülözhetetlen. Városunkban működik Victory Martfői Kyokushin Karate Klub, Martfői Városi Sportegyesület, Martfői Úszó és Triatlon Klub, Labdarúgó Egyesület.

i. gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

A gyermekétkeztetést a városban a Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltató Központ biztosítja az iskola épületéhez tartozó konyha működtetésével. A szolgáltatás megfelel a közétkeztetéssel szemben támasztott élelmezési feltételeknek, megfelel az országosan előírt egészséges táplálkozás normáinak. Lehetőség van a tej-tojás-liszt érzékeny gyerekek étkeztetésére is. Az egészséges

táplálkozásra nevelésre az óvoda és az iskola nagy hangsúlyt fektet. Fontos, hogy az óvodás, általános és középiskolás korosztály az életkorának megfelelő mennyiségű és választékos étrendben részesüljön. A gyermekétkeztetést az iskolások nagy százalékban igénybe veszik.

Szünidei étkeztetés

A szünidei gyermekétkeztetésre vonatkozó szabályozás a Gyvt.-ben (21/C.§(1)-(2) bekezdés)

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja

- a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartam alatt valamennyi munkanapon
- az előző pont alá nem tartozó gyermekek számára
 - a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,
 - az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani

Az előző pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosítható a szünidei gyermekétkeztetés.

A szünidei gyermekétkeztetésre vonatkozó statisztikai adatok alapján az igénybe vevők száma alacsonynak mondható, kevés gyermek részesült tehát szünidei étkezésben.

2022-ben összesen 6 gyermek vette igénybe a szünidei étkeztetést.

A szünidei étkezést igénylők számának megoszlása

	HH	HHH
szünidei étkezésben résztvevők száma	4	2
0-2 éves	-	-
6-13 éves	3	1
14-17 éves	-	1
tavaszi szünet	3	2
őszi szünet	-	-

téli szünet	1	1
nyári szünet	-	-

j. eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Martfűn gyakorlatilag minden gyermeknek szóló program lehetővé teszi az eltérő kultúrájú vagy családi háttérű gyermekek közti kapcsolatok kialakulását. Az intézményi, helyi rendezvények abban a szemléletben kerülnek megszervezésre, hogy minden gyermek számára igényes szabadidős programot biztosítson származástól, anyagi helyzetétől, családi körülményektől függetlenül.

k. hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A szolgáltatások nyújtása során felmerült hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről nincs tudomásunk.

l. előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Az Önkormányzat segélykeret terhére a nagycsaládosokat a mindenki karácsonyán évről évre megajándékozza.

Az óvodai, iskolai alapítványok is célul tűzték ki a hátrányos helyzetű gyermekek segítségét, valamint pedagógiai programjaik is tartalmazzák a hátrányos helyzetű gyermekekkel való foglalkozást, esélyegyenlőségük javítását. József Attila Általános Iskola alapítványa a „Boldog Gyermekekért Alapítvány”, és a „Tehetséges Tanulókért Alapítvány” melynek célja a martfűi általános iskoláskorú gyermekek testi, szellemi gyarapodásának elősegítése.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a. a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A sajátos nevelési igényű gyerekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodni az intézményeknek. Településünkön a sajátos nevelési igényű gyerekek többi gyermekkel való együttnevelésének, oktatásának feltételei adottak. Elmondható, hogy a József Attila Általános Iskola kiemelt figyelmet fordít a tanulók felzárkóztatására, a tehetséggondozásra, a tanulók személyiségének fejlesztésére. Rendszeres kapcsolatot tart az illetékes gyermek- szociális és egészségügyi intézményekkel, illetve pedagógiai szakszolgálatokkal a gyermekek, tanulók érdekeit veszélyeztető problémák megoldása érdekében. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése oktatása integráltan történik az általános iskolában. Az együttnevelésre javasolt SNI gyermeke, tanulók többi gyermekkel, tanulóval közös iskolai nevelésének, oktatásának feltételei adottak. Ellátásuk az egyenlő bánásmód elveinek figyelembevételével teljesül az intézményi élet valamennyi szintjén, Az SNI-ben és BTM-ben

érintett tanulók fejlesztése a legtöbb esetben az intézményben helyben megoldható, egyéb esetekben a Pedagógiai Szakszolgálat segítségével történik.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	0	33	20	13	11
2018	0	0	30	19	8	8
2019	0	0	18	12	3	3
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Összességében a település a hátrányos helyzetű gyermekek számának tekintetében kedvező helyzetben van, hiszen az óvodai és iskolai adatok alapján kevés olyan gyermek van településünkön, akik esetében a szülők alacsony iskolai végzettsége, alacsony foglalkoztatása, vagy az elégtelen lakáskörülmények miatt megállapításra került volna a hátrányos helyzet.

b. a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai							
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)
							Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)

	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2019	n.a.	8	190	2	161	0	0	20
2020	n.a.	7	190	2	168	0	0	24
2021	n.a.	8	190	2	179	0	0	22
2022	n.a.	0	0	0	0	0	0	0

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	19	1	21,21	14,39
2018	0	19	1	21,63	12,65
2019	0	18	1	22,44	10,64
2020	0	17	1	23,88	11,33
2021	0	16	1	25,38	12,32
2022	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2020	55
2021	61
2022	43
2023	56

Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Az oktatás, képzés terén gyermekeket érintő hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről nincs tudomásunk.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Az országos mérés-értékelés eredményei, évenként feltüntetve

	Szövegrészt				Matematika				Természettudomány				Idegen nyelvi			
	6. évfolyam		8. évfolyam		6. évfolyam		8. évfolyam		6. évfolyam		8. évfolyam		6. évfolyam		8. évfolyam	
	iskola	országos	iskola	országos	iskola	országos	iskola	országos	iskola	országos	iskola	országos	iskola A N %	országos A N %	iskola A N %	országos A N %
2009.	1525		1561		1487		1573									
2010.	1491	1483	1565	1583	1497	1398	1577	1622								
2011.	1431	1465	1603	1577	1448	1486	1583	1601								
2012.	1453	1472	1589	1567	1504	1389	1631	1612								
2013.	1574	1497	1616	1555	1543	1480	1691	1620								
2014.	1583	1481	1595	1557	1548	1391	1620	1617								
2015.	1611	1488	1659	1567	1609	1497	1731	1618					2158	2645	2212	2263
2016.	1522	1394	1605	1568	1469	1486	1609	1597					2162	2636	2238	2270
2017.	1461	1497	1626	1612	1479	1503	1592	1571					66,05 62,05	77,85 88,36	65,2 62,06	81,8 86
2018.	1508	1492	1617	1602	1506	1499	1635	1613					76,3 72,55	64,9 63,9	62,55	60,6 59,3
2019.	1524	1499	1572	1608	1505	1495	1638	1624					80,09 72,55	80,9 63,9	68,44 59,52	73,4 54,4
2021	1461	1478	1575	1590	1436	1468	1570	1609					80,11 60,74	74,3 58,3	70,68 55,63	70,6 51,5
2022	1461	1438	1582	1535	1428	1450	1609	1602	1524	1500	1561	1587	1484/1507	1500	1658/1494	1618/1587

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A család – és gyermekjóléti szolgáltatást mindenképp a hátránykompenzáló szolgáltatások közé sorolhatjuk, hiszen egyrészt hozzájárul a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetéséhez, másrészt különböző egyéb szolgáltatások, ellátások igénybevételét segíti elő, amelyek szintén hátránykompenzáció célját szolgálják.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Csekély számú, esetenként késve megtett esetjelzés a veszélyeztetettséget észlelő-és jelzőrendszer tagjaitól	A jelzőrendszer működésének és prevenciók jellegének erősítése
szenvedély betegségek, függőségek okozta hátrányok kezelése	prevenciók programok szervezése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Hazánkban a hagyományos nemi szerepekről való felfogás kedvezőtlenül befolyásolja a nők munkaerő- piaci esélyegyenlőségét, mivel a gyermekvállalás után a gyermeknevelés terhe még mindig főként a nőkre hárul. E felfogás következtében a munkáltatók is előszeretettel részesítik előnyben a férfiakat, mivel számolnak a nők korlátozottabb rendelkezésre állásával.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A munkanélküliségi adatokból úgy tűnik, nincsenek jelentős aránytalanságok a két nem között.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	3,45	3,59	3,52%
2018	3,95	3,58	3,77%
2019	4,06	3,95	4,01%
2020	3,99	4,75	4,37%
2021	3,12	3,17	3,15%
2022	3,19	3,23	3,21%

180 napnál hosszab ideje álláskereső

Ahogy azt egy korábbi fejezetben már ismertettük, az összes álláskereső között viszonylag nagy arányban vannak jelen a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső, azaz a tartós munkanélküliek. Körükben a nők aránya 44-55% között mozgott az elmúlt években.

**5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma
(a 3.2.6. táblával azonos)**

Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	157	13
2018	163	13
2019	170	14
2020	180	10
2021	126	5
2022	125	3

A pályakezdő álláskereső aránya az összes álláskereső között alacsonynak tekinthető. Ezek alapján megállapítható, hogy településünkön az oktatásból a munka világába történő átlépés nehézsége nem képezi jelentős okát a munkanélküliségnek. A pályakezdők nemek szerinti összetételéről nincs adatunk, de mivel eleve alacsony arányban jelennek meg pályakezdők az álláskereső között, így feltételezzük, hogy a nőket sem érinti jelentős mértékben a pályakezdési munkanélküliség.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A képzésekre a JNSZ Vármegyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán keresztül van lehetőség. A nők aránya képzésben alacsony ennek a legfőbb oka, hogy az induló képzések az úgynevezett férfiszakmák elsajátítására irányulnak.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A munkaerő-piaci esélyek tekintetében az egyik legmeghatározóbb tényező az iskolai végzettség, így azok a nők, akik alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, vagy még az általános iskola nyolc osztályát sem végezték el, komoly nehézségekkel szembesülnek a munka világában. Fokozhatja hátrányukat, ha e mellé még idősebb életkor, munkatapasztalat-hiány vagy kisgyermekes családi háttér is társul. A martfűi nők iskolai végzettségére vonatkozóan nem állnak rendelkezésre adatok. Településünkön feltételezhetően csekély a végzettséggel nem rendelkező nők aránya. Ugyanakkor érdemes figyelmet fordítani, hogy a helyi fiatal lányok versenyképes végzettségre tegyenek szert, ugyanis a lemorzsolódók egyéb kööttségeik miatt később már sokkal nehezebben juthatnak megfelelő képzettséghez. Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők esetében kitörési pont a piacképes képzettség megszerzése lehet, amelyre a járási hivatal foglalkoztatási osztályán és egyéb foglalkoztatást segítő projektek keretében kaphatnak lehetőséget. Meg kell említenünk, hogy országos viszonylatban egyre magasabb a felsőfokú végzettséggel rendelkező nők aránya, már a férfiak ugyanezen mutatóját is meghaladja. A nők nagyobb számban vesznek részt gimnáziumi, főiskolai, egyetemi oktatásban, mint a férfiak, és iskolai eredményük is jobbak, mint a férfiaké.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség számos formája létezik. Megmutatkozhat például a munkára való jelentkezés és a munkaviszony létesítése során, az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében. A településünkön a vizsgált időszakban nem jelentettek nőkkal szembeni hátrányos megkülönböztetést, de ez nem azt jelenti, hogy ilyen jellegű diszkrimináció egyáltalán nincs jelen. Amennyiben előfordulna ilyen jellegű eset, úgy a diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása érdekében ellenőrzésre kerülhetnek a foglalkoztatási viszonyok, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonásával.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközi k száma	férőhelyek száma családi napköziben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2019	226	1	34		0	0	0
2020	219	1	40		0	0	0

2021	224	1	40		0	0	0
2022	220	1	40		0	0	0

A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások közül a bölcsődei ellátás egyik meghatározó ellátás.

Szociális szempontból megnőtt a bölcsőde szerepe. A bölcsődei ellátás biztosításával a kisgyermekes anyák munkavállalását segíti az önkormányzat. A bölcsődei ellátásért nem kell gondozási díjat fizetni a családoknak, amely nagy segítség a munkába álló szülőnek, hiszen a munkavállalást éppen a nehéz anyagi helyzet teszi szükségessé. Az elmúlt időszakra jellemző hogy az anyák nemcsak a GYED letelte után veszik igénybe a bölcsődét, hanem korábban, mert a családoknak nagy szüksége van mindkét szülő jövedelmére. A döntésben szerepet játszik, hogy azok a kisgyermekes nők, akiknek van lehetősége visszatérni a munkaerő-piacra, kihasználják a munkalehetőséget.

Városunkban az óvodai férőhelyek biztosítottak a korosztály számára férőhelyhiány nincs. Az általános iskolai ellátásban a gyermekeknek 16 óráig szerveznek foglalkozásokat, 17 óráig pedig biztosított a felügyeletük.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés támogatása, az anya- és gyermekgondozás többek közt a védőnői hálózat szakmai munkájának keretében valósul meg. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására elsősorban az általános- és középiskolákban kerül sor. Az anya és a gyermekgondozásra a települési védőnői szolgálat munkatársai kiemelt figyelmet fordítanak, nagy hangsúlyt fektetve a szociálisan nehéz helyzetben lévő várandós anyukákra és gyermekeikre. Az anya és gyermekgondozás összességében megfelelő módon biztosított településünkön, a védőnői szolgálat hatékony működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítottak.

Nyilvántartott Várandós anyák száma :

	2021	2022
Az év folyamán nyilvántartott terhesek száma	71	83
Újonnan nyilvántartásba vettek száma	41	46
Veszélyeztetettek száma	16	24
Védőnői tanácsadáson jelentkeztek száma	152	221
Terheslátogatások száma	174	240
Gondozáson nem jelent meg	-	-
Szült anyák száma	34	53
Nővédelmi látogatások	6	2

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma
2019	3	226
2020	3	219
2021	3	224
2022	2	220

Városunkban jelenleg körzet összevonás történik, így 2 védőnői körzetünk van. 2023.07.01 –től a védőnőket a Hetényi Géza Kórház és Rendelőintézet vette át munkáltatói jogkörben.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A nőket érő családon belüli erőszakról nincs kimutatható adat. A családban, az otthon falai között zajló erőszak gyakran nem érzékelhető a környezet számára. Amennyiben olyan mértékű, hogy a károsult már nem tudja, vagy ritkább esetben nem akarja titkolni, a probléma kezelésében a jelzőrendszeren keresztül a családsegítő szolgálat közreműködhet. Jellemző, hogy nem derülnek ki az esetek, a nők titkolják a családon belüli erőszakot, nem fordulnak segítségért. A gyermekjóléti és családsegítő szolgálatnál pszichológus állandó jelenlétével nagyobb lenne az esélye, hogy ezekre a cselekményekre is fény derül, és a nők ezen a területen is segítséget kaphatnának.

A nőket érintő, családon belüli erőszak kapcsán tett rendőri, biztonsági intézkedések akkor válnak szükségessé, ha a sértett bejelentést tesz, rendőri segítséget kér az őt ért sérelem, bántalmazás, zaklatás, fenyegetés kapcsán.

Összességében elmondható, hogy a nőket érő erőszakos cselekedetek nagy része felderíthetetlen, jellemzően jó része a családban marad.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön nincsenek. A településtől 25 km-re a vármegyeszékhelyen a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet által fenntartott Szolnoki Családok Átmeneti Otthonában van lehetőség a családok, várandós anyák, anya-gyermek elhelyezésére.

A krízishelyzetben lévő nők településen történő segítése a családsegítő szolgálaton keresztül történik.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselő. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

A képviselő testület tagjai közül a nők egyenlő arányban vannak a férfakkal. A helyi köznevelési, közoktatási és közművelődési intézményekben a nők látják el a vezetői

feladatokat, és a dolgozók többsége is nő. Nem csupán közsférában töltenek be jelentős szerepet településünk hölgyei, de a civil szervezetek vezetői és tagjai között is számos nőt találhatunk, akik aktív szerepvállalással, kemény munkával segítik elő a társadalmi problémák helyi szintű kezelését. Az adatok azt mutatják, hogy településünkön a megfelelő kvalitások birtokában a nők számára is elérhetők a magasabb pozíciók.

A civil szervezetek, nyugdíjas klubok egyéb civil szervezetekben aktívan részt vevő tagok egyharmada nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Fejlett társadalmunkban a nőkre egyre több teher hárul: egyszerre kell megfelelniük számos szerepkörnek, így például helyt kell állniuk a munka világában, a családi életben, a háztartás-vezetés és a gyermeknevelés terén, valamint az idős beteg hozzátartozó gondozása ápolása során, a párkapcsolati elvárásokról nem is beszélve. Mindennek eredménye sajnos az lehet, hogy számos nő megfáradt, kiégett, stresszes és a végsőkig kimerült lesz egy bizonyos idő után, amit megerősíteni látszanak a női depresszióval kapcsolatos statisztikák is. Arra kell törekedni, hogy a gyermekvállalást a munka világa ne büntesse, hanem támogassa, s a kisgyermekes anyukák helyzetének megkönnyítése fontos szempontként kell megjelenjen a munkahelyeken.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nagy fokú látencia a nőket érintő erőszak terén	az észlelő- és jelzőrendszer működésének és prevenciós jellegének erősítése, tagjainak aktivizálása, illetve állampolgári aktivitás fokozása
Családi és munkahelyi kötelezettségek feladatok összehangolásának nehézségei	Családbarát munkahelyek létrejöttének támogatása, családbarát intézkedések támogatása az önkormányzati fenntartású intézményekben, ahol magas létszámban dolgoznak nők.
A dolgozó édesanyák nehéz helyzete, testi-lelki egészségük károsodása.	Kulturális és mentálhigiénés programok, sportolási és szabadidős lehetőségek biztosítása kifejezetten nők számára.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

A fejlett társadalmakat olyan demográfiai folyamatok jellemzik, amelyek az idős korosztály nagymértékű gyarapodásához vezettek. A születéskor várható élettartam egyre inkább nő, a halandóság csökken, mindehhez pedig több évtizede alacsony gyermeklétszám társul, így a csökkenő számú népességen belül az idősek száma és aránya folyamatosan nő, a fiatal, aktív korosztály száma és aránya pedig csökken. Mindennek következményeképp társadalmunkban a népesség öregszik, s egy „eltartó” személyre egyre több „eltartandó” jut. Ez sajnos a társadalombiztosítási és szociális ellátórendszert jelentős kihívások elé állítja, ami hazánkban hagyományos felosztó - kiróvó nyugdíjrendszer válságához is vezethet.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	1322	666	198,50%
2018	1355	694	195,24%
2019	1394	719	193,88%
2020	1421	718	197,91%
2021	1421	745	190,74%
2022	1440	722	199,45%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	705	1216	1921
2018	694	1197	1891
2019	697	1210	1907
2020	694	1175	1869
2021	682	1156	1838
2022	0	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

Ez a számadat is azt támasztja alá, hogy a lakosság életkora nő, az öregedés folyamata kimutatható az adatokat figyelembe véve a Martfű lakosságának 20 % - a 65 év feletti.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a. idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	157	163	170	180	126	125
41-45 év (TS 042)	Fő	22	25	21	20	9	8
	%	14,01%	15,34%	12,35%	11,11%	7,14%	6,40%
46-50 év (TS 043)	Fő	17	13	20	19	11	16
	%	10,83%	7,98%	11,76%	10,56%	8,73%	12,80%
51-55 év (TS 044)	Fő	16	12	16	23	13	17
	%	10,19%	7,36%	9,41%	12,78%	10,32%	13,60%
56-60 év (TS 045)	Fő	16	19	14	21	16	10
	%	10,19%	11,66%	8,24%	11,67%	12,70%	8,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	29	35	26	31	31	27
	%	18,47%	21,47%	15,29%	17,22%	24,60%	21,60%

Az időskorú, nyugdíjas személyek foglalkoztatása több szempontból is hasznos. A munkavállaló számára elsősorban az alábbi tényezők miatt lehet előnyös a nyugdíj melletti munkavégzés.:

- többletjövedelemre tehet szert általa
- lefoglalja magát
- fizikailag, szellemileg aktív maradhat
- társasági életet élhet, kevésbé fenyegeti az időskori elmagányosodás
- nyugdíjasként is a társadalom hasznos tagjának érezheti magát

A munkáltató számára pedig főleg a következő szempontok miatt lehet vonzó lehetőség a nyugdíjas dolgozó alkalmazása:

- olcsóbb, mint az aktív korú munkavállaló alkalmazása
- jelentős mértékű munkatapasztalattal rendelkezik
- kevesebb családi, magánéleti kötöttsége van, ezért rugalmasabb munkaerőt jelenthet, mint aktív korú társai

A következő táblázat azt szemlélteti, hogy a különböző korcsoportok milyen arányban jelennek meg a nyilvántartott álláskeresők között. Látható, hogy az 56-60 év közötti korosztály és a 61 év felettiek szerepelnek legmagasabb arányban az összes álláskereső között. Ez sajnos utalhat arra,

hogy az idősebb korosztály tagjai jelentős elhelyezkedési nehézségekkel néznek szembe a munkaerőpiacon, ami összefüggésbe állhat az idősebb munkavállalókat esetlegesen érintő hátrányos megkülönböztetéssel.

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén							
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	168	157	163	170	180	126
41-45 év (TS 042)	Fő	10	22	25	21	20	9
	%	5,95%	14,01%	15,34%	12,35%	11,11%	7,14%
46-50 év (TS 043)	Fő	14	17	13	20	19	11
	%	8,33%	10,83%	7,98%	11,76%	10,56%	8,73%
51-55 év (TS 044)	Fő	15	16	12	16	23	13
	%	8,93%	10,19%	7,36%	9,41%	12,78%	10,32%
56-60 év (TS 045)	Fő	30	16	19	14	21	16
	%	17,86%	10,19%	11,66%	8,24%	11,67%	12,70%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	21	29	35	26	31	31
	%	12,50%	18,47%	21,47%	15,29%	17,22%	24,60%

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősorok, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen; A nyugdíjasok foglalkoztatása kapcsán a jogszabályi környezet jelentős korlátokat állít, ugyanakkor az utóbbi időszakban számos változtatás szolgálta az idősorok foglalkoztatottságának bővülését, nyugdíj utáni munkavállalásuk elősegítését.

Mind a munkaadókat, mind a nyugdíj mellett munkát végzőket jelentősen érinti, hogy 2022. szeptembertől változott a jogszabály, lehetővé téve, hogy meghatározott területeken történő foglalkoztatás esetén nem kell szüneteltetni a nyugdíj folyósítását közszférában történő munkavégzés esetén. Aki szociális, gyermekvédelmi, gyermekjóléti szolgáltatónál, intézményben, hálózatonál, illetve köznevelési vagy szakképző intézményben folytat keresőtevékenységet az ellátás mellett. A mentesítés továbbra is csak a fent meghatározott területeken, kizárólag a fenti feladatokat ellátó foglalkoztató esetében áll fenn, nem vonatkozik a közszféra többi, egyéb feladatot ellátó foglalkoztatójánál végzett tevékenységre, ahol nem történt változás az ellátás folyósításának szüneteltetésére vonatkozó szabályoknál. 2017. július 1-jével lépett hatályba az egyes törvényeknek a közérdekű nyugdíjas szövetkezetek létrehozásával összefüggő módosításáról szóló 2017. évi LXXXIX. törvény, amely a szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény módosításával lehetőséget nyújt ún. közérdekű nyugdíjas- szövetkezet létrehozására. A közérdekű nyugdíjas – szövetkezet célja, hogy még az aktív idősorú tagja számára foglalkoztatást, munkalehetőséget biztosítson nyugellátásának folyósítása mellett. Célja továbbá a tudás –átörökítés, azaz, hogy a következő generációk számára a tagoknál felhalmozódott tudás, szakmai- és élettapasztalat átadásra kerüljön.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A foglalkoztatás terén idősorokért hátrányos megkülönböztetés kapcsán konkrét esetről nincs tudomásunk, de mivel egy rendkívül kiszolgáltatott munkaerő-piaci csoportról beszélünk, így településünkön is lehetséges a velük szembeni diszkrimináció előfordulása. A nyugdíjazás előtt álló munkavállalók különösen nagy nehézségekkel szembesülnek a munkaerőpiacon, sok munkáltató nem szívesen alkalmazza őket, és a vállalati leépítéseknek is gyakori célpontjai.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése
Az egészségügyi szolgáltatások közül az alapellátások és számos szakellátási forma is elérhető idősaink számára helyben.

Alapellátás keretében az Önkormányzat az alábbi ellátásokat biztosítja:

- fogorvosi ellátás
- gyermekorvosi rendelés
- I. számú háziorvosi körzet
- II. számú háziorvosi körzet
- III. számú háziorvosi körzet
- védőnői szolgálat
- iskola egészségügyi szolgálat
- labor vizsgálat
- fizioterápia

Magánrendelés keretében az alábbi szakrendelések állnak rendelkezésre:

- bőrgyógyászat
- szemészet
- ortopédiai szakrendelés
- nőgyógyászat
- reumatológia

E szolgáltatások fizikai hozzáférhetősége megfelelő a településen élő idősök számára, hiszen az Egészségház jól megközelíthető, saját parkolóval rendelkezik, az épület akadálymentesített. A városunkban 2 gyógyszertár is található a központban.

A házi segítségnyújtásban és a szociális étkeztetésben részesülők száma az elmúlt 3-4 évben emelkedő tendenciát mutat.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	1 325	15	61	50
2017	1 322	18	66	60
2018	1 355	18	66	67
2019	1 394	21	69	81
2020	1 421	24	86	83
2021	1 421	22	88	168

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A Művelődési Központ és Könyvtár számottevő könyvállományával, író- olvasó találkozókkal, felolvasó délutánokkal és tematikus programokkal várja az időseket. A közművelődési intézmény akadálymentesített, így a kulturális szolgáltatásokhoz történő hozzáférés lehetősége teljes körűen biztosított helyben.

c) idősök informatikai jártassága;

A mai modern világban már a fiatalabb korosztályok tagjai is nehezebben tudják követni a dinamikusan fejlődő információs technológiát, az idősök viszont gyakorta teljes mértékben kiszorulnak az informatikai vívmányok, az internet nyújtotta előnyökből. Legtöbbjük számára a számítógép kezelése, valamint az internet használat teljesen ismeretlen és nehezen elsajátítható tudást jelent. A helyi könyvtárban internet – hozzáféréssel rendelkező számítógépek állnak az idősök rendelkezésére 300 Ft/óra (első fél óra ingyenes). Használatukban segítséget nyújtanak az intézmény dolgozói. Az intézmény DJP (Digitális Jóléti Program) pont is, ami azt jelenti, hogy előre egyeztetett időpontban egyénileg foglalkoznak a nyugdíjas korosztállyal, megismerkedtetik az okos eszközökkel ez lehet okosóra, tablet, okostelefon. E-tanácsadásban nyújtanak segítséget (pl.: elektronikus ügyintézés, elektronikus szolgáltatások)

d) a generációk közötti programok.

Szerencsére sok példát látni arra, hogy a fiatalabb generáció tagjai törődéssel viszonyulnak a szépkorú lakossághoz. A település képviselő- testülete minden évben megajándékozza az idősök világnapja alkalmából a 90 éven felettieket, azért, hogy tiszteletüket és megbecsülésüket fejezzék ki településünk szépkorú lakói felé, illetve a 70 éven felüli lakosok egyszeri 30.000ft-os rezsi támogatásban részesülnek.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Feladatként jelentkezik az egészségfejlesztéshez szükséges szemlélet és tudatosság erősítése. Hangsúlyt kell fektetni az alkalmoszerű szűrések, szervezett, célzott népegészségügyi szűrővizsgálatok biztosítására, a népbetegségnek számító betegségek kiszűrésére, különösen a vércukor, vérnyomás, koleszterin stb.; védőoltások beadására (influenza ellen). Fontos az idősödő és az idős korosztály számára az életmód tanácsadás, az egészségfejlesztő közösségi programok, szűrővizsgálatok, amelyek lehetőségek biztosítanak az egészséges életmód és lelki egészség megőrzésére, valamint nagyban hozzájárulnak az elsődleges és másodlagos megelőzéshez, valamint az egészség megőrzéséhez.

Martfűn az idős életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok, rendezvények, éves szinten rendszeresek.

A városban két nyugdíjas egyesület klub működik, amelyek igen tevékenyen részt vesznek a város programjaiban, szinte minden jelentős eseményen képviseltetik magukat, aktívan részt vesznek a szervezésben, lebonyolításban.

A nyugdíjas klubok és a zömében idős korosztályú tagokkal bíró egyéb civilszervezetek jelentősebb éves rendezvényei:

- Tiszazugi nyugdíjas találkozó – Idősök világnapja alkalmából rendezett térségi találkozó
- Költészet napi megemlékezés – a városi nyugdíjasklubok és a mozgássérültek egyesületének közös rendezvénye
- Európa Donna nap – Jóreménység klub országos rendezvényhez való csatlakozása
- Kossuth Nyugdíjas Klub énekkarának fellépései
- Nyugdíjas pótszilveszter a Városi Nyugdíjasklub rendezésében
- A Városi Nyugdíjasklub néptánc fellépései
- Mozcassérültek világnapja alkalmából a Mozcassérültek Egyesülete rendezésében –
Térségi találkozó
- A nagyothallók napja alkalmából a Hallássérültek Klubja rendezésében térségi találkozó
- Diabétesz világnapja alkalmából a Diabétesz Klub rendezvénye

Az időseket összefogó klubok a városi karácsonyi rendezvényeken, jótékonyági vásárokon minden évben jelentős munkát végeznek. Az idősök klubja a város óvodájával is jó kapcsolatot ápol.

Martfűnek jelenleg nincs bentlakásos idősök otthona. Állami finanszírozással önkormányzatoknak sajnos évek óta nincs lehetőségük arra, hogy idősotthont építsenek, és önálló építkezés esetében sem kapható állami finanszírozás a működtetésére. Az épület jogszabályoknak megfelelő átalakítását követően, a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulás tagjaként, az önkormányzat telephelyenként igényelhet idősotthon működtetésére, fenntartására állami finanszírozást. Az önkormányzat évek óta dolgozik az idősök otthona létrehozásán. Jelenleg az idősök otthona létesítésének tanulmánytervét, épület látványtervét készíteti az önkormányzat. Ezt követően kerül sor a tényleges megvalósításra. Ezen idősök otthona jelenlegi elképzelés alapján közel 100 idősnek fog bentlakást és ellátást biztosítani. Ez az intézmény azonban nem csak az idősök városunkban való elhelyezését segíti majd, de munkahely-teremtés szempontjából is lényeges lesz, hiszen számos új munkahely keletkezik. Ez egy hatalmas beruházás, melynek megvalósítását az Önkormányzat saját forrásból tervezi megvalósítani

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősök a szociális szolgáltatások lehetőségét nem teljes körűen ismerik.	Idősök szociális szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek érdekében tájékoztatás erősítése.
Mozgásszegény életmódból kialakuló egészségromlás	szűrőprogramok szervezése, idősök részére sporttevékenység szervezése
65 év feletti lakosság számának növekedése a teljes népességen belül, helyi társadalom öregedése	Szociális és egészségügyi ellátórendszer fókuszába az idős korosztály állítása, számukra minél több szükségletekhez igazodó szolgáltatás és ellátás biztosítása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Az esélyegyenlőségi célcsoportok közül talán a fogyatékkal élők esetében a legegységesebb az egyenlő bánásmód követelményének mibenléte és az esélyegyenlőség előmozdításának szükségessége. Rendkívül sérülékeny és kiszolgáltatott társadalmi csoportról van szó, akik számára minden lehetséges segítséget meg kell adni ahhoz, hogy a társadalom integráns, teljes jogú tagjaiként, a lehető legönállóbb életvitel biztosítása mellett, akadálymentes környezetben élhessenek. A vonatkozó jogszabályokra a következőkben térünk ki röviden annak érdekében, hogy a releváns fogalmak és az állami szabályozás alapvető elemei tisztázásra kerüljenek. Magyarország Alaptörvénye kimondja, hogy az ország külön intézkedésekkel védi a fogyatékkal élőköt (XV. cikk, (5) bekezdés), valamint, hogy fogyatékoság esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult. (XIX. cikk, (1) bekezdés). Mindezzel, valamint a nemzetközi szabályozással összhangban alkotta meg az Országgyűlés a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvényt (a továbbiakban: Fot.) amely kimondja, hogy a fogyatékos emberek egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai társadalmunknak, akik azonban a mindenkit megillető jogokkal és

lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek élni. A törvény célja a fogyatékos személyek jogainak, a jogok érvényesítési eszközeinek meghatározása, továbbá a fogyatékos személyek számára nyújtandó komplex rehabilitáció szabályozása, és mindezek eredményeként a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, önálló életvitelének és a társadalmi életben való aktív részvételének biztosítása. (Fot. 1. §) A törvény meghatározza a fogyatékos személy fogalmát: fogyatékos személy az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással - illetve ezek bármilyen halmozódásával - él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja. (Fot. 4. § a) pont) A Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény a fogyatékos-sággal élők szempontjából 115 fontos nemzetközi egyezményt hirdetett ki, melynek célja valamennyi emberi jog és alapvető szabadság teljes és egyenlő gyakorlásának előmozdítása, védelme és biztosítása valamennyi fogyatékos-sággal élő személy számára, és a velük született méltóság tiszteltetésének előmozdítása.

7.1 A településen fogyatékos-sággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	96	136	232
2018	87	122	209
2019	78	119	197
2020	79	115	194
2021	79	100	179

A megváltozott munkaképességű személyek között minden évben nagyobb arányban vannak jelen a nők, mint férfiak, ami arra utal, hogy a településen a női nemhez tartozókat nagyobb számban érintheti a fogyatékos-ság problémája. A fogyatékos személyek demográfiai összetételére jellemző, hogy közöttük jelentősebb számban vannak időskorúak, mivel a fogyatékos személyek nagy része nem születésétől fogva sérült, hanem életkora előrehaladtával betegség vagy baleset következtében vált azzá.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0

2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

- a. fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás

A Fot. 15. § (1) bekezdése értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. (Fot. 15. § (2) bekezdés) 117 Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti. (Fot. 16. §) A foglalkoztatási törvény szerint fogyatékossgal élő munkavállaló, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással - valamint ezek bármilyen halmozódásával - él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja. (Ft. 57/B. § (4) bekezdés f) 3.) Megváltozott munkaképességű személy: • a rehabilitációs hatóság vagy jogelődjei által végzett hatályos minősítés alapján - akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű, - aki legalább 40 százalékos egészségkárosodással rendelkezik, az erről szóló szakvélemény, szakhatósági állásfoglalás, hatósági bizonyítvány alapján, - akinek a munkaképesség-csökkenése 50-100 százalékos mértékű, • aki a komplex minősítés alól jogszabály rendelkezése alapján mentesül, rokkantsági ellátás folyósításának időtartama alatt. (Ft. 58. § (5) bekezdés m) pont)

Martfűn a megváltozott munkaképességűek munkavállalási lehetősége korlátozottak, a foglalkoztatásuk megoldásában nagy szerepet vállal a Főkefe Kft. A kft. célja a rehabilitációs foglalkoztatás. A Kft. a martfűi foglalkoztatóban jelenleg 60 főt alkalmaz. Az Önkormányzat kedvezményesen biztosítja a telephelyeket a Főkefe Kft. részére.

- b. munkavállalást segítő lehetőségek;

A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek foglalkoztatását nehezítik a széleskörű fogyatékossgai típusok és fokozatok. A különböző fogyatékossgai típusok más-más lehetőségeket és igényeket generálnak mind a munkavállaló, mind a munkaadó részéről. Településünkön a megváltozott munkaképességű személyek munkavállalását elősegíti, hogy az akadálymentesítés egyre több helyen megvalósult.

- c. hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkoztatás terén történt hátrányos megkülönböztetés kapcsán nincs tudomásunk konkrét esetről, de ettől függetlenül természetesen lehetséges, hogy a fogyatékossgal élőkkel szembeni diszkrimináció jelen van településünkön is. Előfordulhat továbbá az is, hogy a munkáltató alkalmazna ugyan megváltozott munkaképességű munkavállalót, de a munkahely infrastrukturális

és tárgyi adottságai nem felelnek meg ehhez. Annak ellenére, hogy nem áll rendelkezésünkre adat az őket érő esetleges diszkrimináció kapcsán, érdemes figyelmet fordítani mind a fogyatékosokban érintett munkavállalók, mind a munkáltatók tájékoztatására a témában.

d. önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A Szolnoki Kistérség Többcélú Társulása szolgáltatásaként nyújtja a házi segítségnyújtást, amely az érintett személy saját otthonában történő segítségnyújtást jelent, amit a fogyatékosokkal élő személyek is jobban preferálnak.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékosokkal élők számára számos pénzübeli és természetbeni ellátástípus került meghatározásra. Az alábbiakban ezeket ismertetjük röviden.

Fogyatékosági támogatás (Fot. 22. § - 23/A. §)

Havi rendszerességgel járó pénzübeli ellátás, amelynek célja a fogyatékosokkal élő személy esélyegyenlőségének növelése, illetve anyagi hozzájárulás a súlyos fogyatékosokból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Jogosultja az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy, aki az ellátás igénylésének időpontjában Magyarországon élő magyar állampolgár, letelepedett, valamint bevándorolt jogállású, illetve hontalanként elismert.

A fogyatékosági támogatás összege évenként változik: a nyugellátások évenkénti rendszeres emelésére vonatkozó szabályai szerint, azzal megegyező mértékben emelésre kerül.

A támogatás havi összege 2023. január 1-jétől

- 29.677, Ft, ha a súlyosan fogyatékos személy hallási fogyatékos - függetlenül az önkiszolgálási képesség meglététől, vagy hiányától-, illetve akkor is ilyen összegű a fogyatékosági támogatás havonta, ha a súlyosan fogyatékos személynek nem hallási, hanem más fogyatékosága van és önkiszolgálási képessége nem hiányzik;
- 36.527, Ft, ha a súlyosan fogyatékos személynek nem hallási, hanem más fogyatékosága van és önkiszolgálási képessége hiányzik, vagy halmozottan fogyatékos.

Rokkantsági járadék (A rokkantsági járadékról szóló 83/1987.(XII.27.) MT rendelet) Rokkantsági járadékra jogosult az a személy, akinek a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül. A rokkantsági járadékra jogosult személy egészségi állapotát a döntésben meghatározott időpontban felül kell vizsgálni. A rokkantsági járadék folyósítása mellett jövedelmi és időbeli korlátozás nélkül lehet kereső tevékenységet folytatni. A rokkantsági járadékban részesülő személy utazási kedvezményre jogosult. Az ellátás havi összege 2023. január 1-jétől 53.830, Ft

Megváltozott munkaképességű személyek ellátásai (A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról 2011. évi CXCI. Törvény)

Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira jogosult az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött személy, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű (a továbbiakban: megváltozott munkaképességű személy), és aki

- a kérelem benyújtását megelőző - 5 éven belül legalább 1095 napon át, - 10 éven belül legalább 2555 napon át vagy - 15 éven belül legalább 3650 napon át a Tbj. 5. §-a szerinti biztosított volt;
- keresőtevékenységet nem végez és
- rendszeres pénzellátásban nem részesül.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásai a rehabilitációs hatóság komplex minősítése keretében megállapított rehabilitációs javaslatától függően:

rehabilitációs ellátás, vagy

- rokkantsági ellátás. (3. § (1) bekezdés)

Rehabilitációs ellátás

A rehabilitálható megváltozott munkaképességű személy rehabilitációs ellátásra jogosult. (4. §)
Az ellátás keretében a megváltozott munkaképességű személy

- a rehabilitáció sikeres megvalósulása érdekében szükséges szolgáltatásokra, valamint
- pénzbeli ellátásra jogosult.

A rehabilitációs ellátásban részesülő személy a rehabilitációs hatósággal történő együttműködésre köteles, amelynek keretében teljesíti a rehabilitációs tervben foglalt kötelezettségeket. Ennek keretében a rehabilitációs ellátásban részesülő személy köteles

- a rehabilitációs hatóságnál a rehabilitációs tervben meghatározott időpontban megjelenni,
- értesítési kötelezettségét teljesíteni,
- aktívan munkahelyet keresni,
- a felajánlott rehabilitációs szolgáltatást, valamint a támogatott képzési lehetőséget elfogadni, megfelelő munkahelyhez jutást elősegítő munkaerő-piaci programban részt venni, és megfelelő munkahelyre szóló állásajánlatot elfogadni, ideértve a közfoglalkoztatás keretében történő foglalkoztatást is. (6. § (1) - (3) bekezdés)

Rokkantsági ellátás

A megváltozott munkaképességű személy rokkantsági ellátásra jogosult, ha a rehabilitációja nem javasolt. (5. § (1) bekezdés) Rokkantsági ellátást kell megállapítani annak a megváltozott munkaképességű személynek is

- akinek a foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, vagy
- aki tartós foglalkozási rehabilitációt igényel és a kérelem benyújtásának, vagy a felülvizsgálat időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam az 5 évet nem haladja meg. (5. § (2) bekezdés) Kivételes rokkantsági ellátás Különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén kivételes rokkantsági ellátás állapítható meg annak a megváltozott munkaképességű személynek,
- akinek a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján az egészségi állapota 50 százalékos vagy kisebb mértékű,
- akinek a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján a rehabilitációja nem javasolt, vagy rehabilitálható, de a kivételes rokkantsági ellátás iránti kérelem benyújtásának időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam az 5 évet nem haladja meg,
- akinek a megváltozott munkaképességű személyek ellátása iránti kérelmét a szükséges biztosítási idő hiánya miatt elutasító döntés véglegessé vált és e döntésben foglaltak szerint rendelkezik a szükséges biztosítási idő legalább felével,
- aki keresőtevékenységet nem végez és
- aki rendszeres pénzellátásban nem részesül. A kivételes rokkantsági ellátás a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott keretek között nyújtható. (13. § (1) bekezdés)

Közlekedési kedvezmény (A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet) A súlyos mozgáskorlátozott személy személygépkocsi szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezményre) jogosult (4. § - 5. §)

Parkolási igazolvány (A mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról szóló 218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet) Parkolási igazolványra jogosult az a személy,

- aki a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 2. § a) pont ac) alpontja értelmében közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
- aki a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendeletben 121 foglaltak alapján látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; illetve mozgásszervi fogyatékosnak minősül,

- akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló 1032/1971. (VII. 14.) Korm. határozat végrehajtásáról szóló 6/1971. (XI. 30.) EüM rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy
- aki a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESzCsM rendelet 1. számú melléklete szerint vaknak vagy gyengénlátónak („K” betűjel, 1 számjel), mozgásszervi fogyatékosnak („L” betűjel), értelmi fogyatékosnak („M” betűjel) vagy autistának („N” betűjel) minősül. (2. §)

Súlyos fogyatékoság után járó adókedvezmény

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 40. § (2) bekezdése alapján súlyosan fogyatékos személynek azt kell tekinteni, aki az összevont adóalap adóját csökkentő kedvezmény igénybevétele szempontjából súlyos fogyatékoságnak minősülő betegségekről szóló 335/2009. (XII.29.) számú Kormányrendeletben említett betegségben szenved, továbbá, aki rokkantsági járadékban vagy fogyatékosági támogatásban részesül. Az adókedvezmény összege az adóév első napján érvényes havi minimálbér 5 százalékának megfelelő összeg.

Akadálymentesítési támogatás (A lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I. 31.) Korm. rendelet) Mozgáskorlátozott személy részére akadálymentes lakás építéséhez vagy vásárlásához, valamint az akadálymentesítés többletköltségeire vissza nem térítendő állami támogatás nyújtható. Az akadálymentesítési támogatás

- akadálymentes új lakás építéséhez, lakás vásárlásához legfeljebb háromszázezer forint, ha az építető vagy a vásárló, illetve az építetővel vagy a vásárlóval együtt költöző közeli hozzátartozó vagy élettárs a mozgáskorlátozott személy,
- meglévő lakáson, lakóépületen végzett akadálymentesítéshez legfeljebb háromszázezer forint, - ha a lakás tulajdonosa, illetve a tulajdonossal közös háztartásban élő közeli hozzátartozó vagy élettárs a mozgáskorlátozott személy, -ha az önkormányzati lakásra határozatlan idejű bérleti jogviszonnyal rendelkező személy vagy vele közös háztartásban élő - a Ptk. szerinti - közeli hozzátartozó vagy élettárs a mozgáskorlátozott személy. (9. § (1) – (2) bekezdés)

Magasabb összegű családi pótlék (a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény) Magasabb összegű családi pótlék folyósítható a tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos gyermek után. Magasabb összegű családi pótlékra jogosult továbbá a tizennyolcadik életévét betöltött tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos személy is, feltéve, ha utána tizennyolcadik életévének betöltéséig magasabb összegű családi pótlékot folyósítottak. Összege:

- Tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő család esetén 23.300 Ft.
- Tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő egyedülálló esetén 25.900 Ft.
- A 18. életévét betöltött tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos személy esetén 20.300 Ft.

Vakok személyi járadéka (Fot. 22. § - 23/A. §) A 18. életévét betöltött látássérült vagy vak személy számára nyújtható támogatás. Kifutó ellátástípus, újonnan már nem lehet megállapítani, helyette a fogyatékosági támogatás kérelmezhető.

Utazási kedvezmény

A belföldi menetrend szerinti közforgalmú közlekedésben utazót megillető kedvezmény, mely Magyarország területén, belföldi forgalomban vehető igénybe. A fogyatékosággal élő személyek anyagi támogatása helyi szinten a települési támogatás és a rendkívüli települési támogatás biztosítása keretében történik. A fogyatékosággal élő személyek által igénybe vett ellátások kapcsán, kifejezetten a fogyatékoságra vonatkozóan nem kerül vezetésre nyilvántartás, így pontos adatok nem állnak rendelkezésünkre az igénybe vevő fogyatékosok számáról.

Fogyatékosággal élő személyek számára helyben biztosított szociális szolgáltatások:

- alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, nappali ellátás, család- és gyermekjóléti szolgáltatás

- szakosított ellátási formák: helyben nem állnak rendelkezésre.

Az önkormányzat a Szolnoki Kistérség Többcélú Társulással kötött megállapodás alapján biztosítja a fogyatékkal élők támogatása érdekében a támogató szolgálatot, a házi segítségnyújtást, étkeztetést és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást is.

A helyi fogyatékkal élők szervezetei rendszeresen tartanak rendezvényeket, helyi és regionális szinten, valamint aktívan vesznek részt a város programjain, segítenek azok szervezésében.

A fogyatékossgal élők nagy része időskorú. Az idősek nappali ellátás biztosító Idősek Klubja a klub által szervezett rendezvények nyitottak a fogyatékosok számára is.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele, hogy az állampolgárok – köztük a fogyatékossgal élő emberek – számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi szolgáltatások egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg. Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményes ellátások szolgáltató jellegének erősítésével, az intézmények kiépítésével, korszerűsítésével és átalakításával, illetve a lakókörnyezeti és az integrált formában történő ellátásszervezés erősítésével.

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékossgal csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

a. egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Településünkön három háziorvosi és egy gyermekorvosi körzet, kettő fogorvosi körzet, kettő gyógyszerár és kettő védőnő látja el az egészségügyi alapszolgáltatásokat. A szakorvosi járóbeteg ellátás a szolnoki szakrendelőben biztosított, a fekvőbeteg ellátás a szintén Szolnokon található kórházakban megoldott.

A Szolnoki Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya rehabilitációs tanácsadás keretében a megváltozott munkaképességű ügyfelek számára segít a számukra megfelelő munkakör, munkahely, valamint képzés meghatározásában és megtalálásában.

b. települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Martfű Város Önkormányzata elkötelezett amellett, hogy minden tőle telhetőt megtegyen települési szinten úgy a fizikai, mint az infokommunikációs akadálymentesítés érdekében. Az intézmények akadálymentesítése településünkön részben vagy egészben megoldódott.

c. közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Az egészségügyi szolgáltatások, köznevelési intézmények, sport- és kulturális programok többnyire akadálymentesített helyszínen érhetőek el. A hatályos jogszabályoknak megfelelően minden új beruházás, felújítás megvalósítása településünkön is akadálymentesített környezet biztosítása mellett történik. A különböző lakó- és szolgáltató épületek esetében az Önkormányzatnak közvetlen ráhatása nincs, de a tapasztalatok alapján elmondható, hogy az újonnan létesülő intézmények, szolgáltató épületek esetében a kialakítás során figyelmet fordítanak az akadálymentesítésre. Az infokommunikációs akadálymentesítés kapcsán elmondható, hogy az információhoz való egyenlő hozzáférés lehetősége biztosított Martfűn. A település honlapja akadálymentes verzióban is elérhető, így az általa nyújtott információ mindenki számára könnyen elérhető, hozzáférhető.

d. munkahelyek akadálymentesítettsége;

Pontos számszerű adatok ezzel kapcsolatban nem állnak rendelkezésünkre, de gyakorlati tapasztalataink alátámasztják, hogy összességében jelentős számú munkahely akadálymentesítése történt meg.

e. közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közösségi közlekedés terén zajló beruházások, felújítási munkálatok az utóbbi években már az akadálymentesítés figyelembevételével valósultak meg. A járda – és egyéb közterület felújítások során szintén prioritás az akadálymentes környezet kialakítása, így közterületeink nagy része ma már akadálymentesen használható. Akadálymentes parkolóhelyek a városban több helyen kialakítottak.

f. fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Kifejezetten fogyatékossgal élő személyek számára működtetett helyi szolgáltatások nem állnak rendelkezésre.

g. előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A fentiekben részletezetteken túl rendkívüli települési támogatás formájában pénzügyi segítséget biztosít az Önkormányzat- hallókészülékek, közlekedést segítő eszközök – vásárlásában a településen élő fogyatékos személyek részére.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	96	136	232
2018	87	122	209
2019	78	119	197
2020	79	115	194
2021	79	100	179
Forrás: TelR, KSH Tstar			

7.4. Fogyatékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A helyi fogyatékkal élők szervezetei rendszeresen tartanak rendezvényeket, helyi és regionális szinten, valamint aktívan vesznek részt a város programjain, segítenek azok szervezésében. (pl.:Hallássérültek klubja, Mozgássérültek martfűi baráti köre)

7.5 A fogyatékossgal élöket helyi szinten fokozottan érintö társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Bár konkrét adataink e téma kapcsán nincsenek, de tapasztalataink alapján feltételezhetjük, hogy nincs olyan társadalmi probléma, amely településünkön fokozottabban érintené a fogyatékossgal élők csoportját, mint más településeken, vagy ország szinten. Nem találkoztunk olyan esettel az elmúlt időszakban, amikor egy fogyatékossgal élő személyt bármilyen atrocitás vagy különös nehézség ért volna helyben. Azonban nálunk is minden bizonnyal jelen vannak azok az esetleges problémák, amelyekkel bárhol máshol is szembesülhet egy fogyatékossgal élő személy. Ilyen probléma lehet, hogy a többségi társadalom tagjai sokszor nem tudják, miként közelítsenek egy fogyatékossgal élő személyhez, hogy miként kommunikáljanak, mi a számukra megfelelő segítségnyújtási forma stb. Ezért aztán a többségnek néha egyszerűbb úgy tenni, mintha a fogyatékossgal élők „láthatatlanok” lennének. Ezzel ugyan csak saját bizonytalanságukat próbálják leplezni, mégis a fogyatékossgal érintett másik felet hozzák vele kellemetlen helyzetbe. Nem állítjuk, hogy ez lenne a legjellemzőbb attitűd a többség körében, de az azért valószínűsíthető, hogy sokaknak okoz kisebb-nagyobb nehézséget a fogyatékossgal élőkkel való társas kapcsolat kialakítása. Ezért mindenképpen szükséges a társadalmi szemléletformálás, az olyan érzékenyítő programok, melyek elsősorban gyermekkorban oldhatják fel eredményesen az esetleges gátlásokat, amelyek a fogyatékossgal élőkkel való kapcsolatok létrejöttét akadályozzák.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása korlátozott.	Folytatni kell a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatását biztosító vállalkozások támogatását, a lehetőségek bővítését.
Fogyatékossgal kapcsolatos társadalmi aktivitás alacsony	társadalmi aktivitást ösztönző programok kezdeményezések támogatása, partnerség, lakossági önszerveződések társadalmi felelősségvállalásának elősegítése.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szabadidő hasznos eltöltése, generációk találkozása	Programszervezés és folyamatos pályázatfigyelés

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a. a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Martfűn a www.birosag.hu adatbázisa alapján 21 bejegyzett civil szervezet (alapítvány, egyesület) működik.

Martfű Város Önkormányzata és a civil szervezetek együttműködése elsősorban a személyes kapcsolatokon alapszik, hivatalos partnerségi megállapodások kevésbé jellemzőek, illetve a pályázati úton elnyert önkormányzati támogatások folyósításához szükséges megállapodásokban öltének testet. A szervezeteknél tevékenykedő önkéntesek számáról azon civil szervezetek esetében van pontos információnk, amelyek önkéntesen regisztráltatták magukat az Önkormányzat jegyzőjénél – élve azzal az Önkormányzat Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatában felkínált lehetőséggel, miszerint a tevékenységi körüket érintő kérdésekben részükre az Önkormányzat tanácskozási jogot is biztosít a képviselő-testület és annak bizottságai ülésein.

2022. év végén alakult újjá településünkön a Civil kerekasztal vezetősége. A Civil Kerekasztalok célja a helyi önkormányzattal együttműködve a települési civil közösségek koordinálása, működésük segítése, érdekeik képviselete, a csatlakozó civil szervezetek közötti párbeszéd, együttműködés, információcsere biztosítása, közös rendezvények szervezése, pályázatok generálása, készítése valamint rendszeres kapcsolattartás a civil szférát segítő állami, önkormányzati, gazdasági és társadalmi szervezetekkel, intézményekkel. A szakmai team a civilvezetőkkel közösen tervezi kialakítani a Martfűi Civil Kerekasztal működésére vonatkozó, hosszú távú koncepciót. Elhivatottak abban, hogy nagy erővel, de főleg lelkesedéssel folytassák a fórum tevékenységét, erősítsék a civilszervezetek közötti együttműködést.

- b. helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A településen nemzetiségi önkormányzat nem működik, azonban egyházi és civil szereplőkkel az Önkormányzat jellemzően szorosan együttműködik. E kölcsönös együttműködés keretében az önkormányzat minden évben forrást különít el költségvetésében a civil szervezetek támogatása céljából, a civil szféra képviselői pedig a települési rendezvények szervezésében és lebonyolításában is rendszeres jelleggel vállalnak aktív szerepet. Tevékenységüket a Művelődési Központ szakemberei segítik, részükre térítésmentesen biztosít helyiséget az önkormányzat.

- c. önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;
- d. a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nemzetiségi önkormányzat nem működik, így ez a kérdés településünkre nézve nem releváns.

- e. civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A helyi civil szerveződések jelentős része lát el olyan tevékenységeket, amelyek kapcsolódnak az esélyegyenlőségi célcsoportok hátrányainak kompenzálásához, esélyegyenlőségük

előmozdításához. A nyugdíjas klub tevékenységéről szintén nem feledkezhetünk meg, hiszen az idősök érdekvédelme, esélyegyenlősége, életszínvonalának fenntartása szempontjából nagyon fontos szerepet lát el. Az Önkormányzat fontosnak tartja a civil szerveződések támogatását. Rendezvényeik rendszeresen településünkön.

f. for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit szféra konkrét szerepvállalása az esélyegyenlőségi feladatok ellátásában nem jellemző településünkön, a profitorientált szereplők tevékenységükkel inkább a gazdasági élet élénkítéséhez, ezen keresztül pedig a munkanélküliség csökkentéséhez járulnak hozzá, továbbá saját dolgozóik számára nyújthatnak különböző szolgáltatásokat, vagy plusz juttatásokat, amelyek összességében hozzájárulhatnak a helyiek életszínvonalának fenntartásához, javulásához.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a.* a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti és önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítése során a város intézményei, a civil szervezetek, az egyházak, az állami intézmények bevonásra kerültek az egyes esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő problémák feltárásának folyamatába. Elsőként az adatszolgáltatás kapcsán működtek velünk együtt, de a problémák beazonosítása, megfogalmazása terén is segítségünkre voltak. Az egyeztetések személyes, telefonos és elektronikus formában zajlottak. Természetesen az Intézkedési terv megvalósításának folyamatában is szeretnénk minél szélesebb körű együttműködés keretében együtt dolgozni az érintett intézményekkel, szervezetekkel, illetve a célcsoportok képviselőivel.

- b.* az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program – annak tervezete képviselő-testület általi megtárgyalását, majd elfogadását követően - kihirdetésre kerül a település honlapján (www.martfu.hu)

- c.* A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk kis mértékben csökkent	pályázati és képzési lehetőségek kihasználása
	A lakosság egészségi állapota korösszetétel miatt várhatóan romlik.	A megelőző szűrővizsgálatok minél szélesebb körű kibővítése, támogatása, a háziorvosok, a civil szervezetek fokozott szerepvállalásával.
Gyermekek	Csekély számú, esetenként késve megtett esetjelzés a veszélyeztetettséget észlelő-és jelzőrendszer tagjaitól	A jelzőrendszer működésének és prevenciós jellegének erősítése
	szenvedély betegségek, függőségek okozta hátrányok kezelése	prevenciós programok szervezése
Idősek	Az idősek a szociális szolgáltatások lehetőségét nem teljes körűen ismerik.	Idősek szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése érdekében tájékoztatás erősítése.
	Mozgásszegény életmódból kialakuló egészségromlás	szűrőprogramok szervezése, idősek részére sporttevékenység szervezése
	65 év feletti lakosság számának növekedése a teljes népességen belül, helyi társadalom öregedése	Szociális és egészségügyi ellátórendszer fókuszába az idős korosztály állítása, számukra minél több szükségletekhez igazodó szolgáltatás és ellátás biztosítása
Nők	Nagy fokú látencia a nőket érintő erőszak terén	az észlelő- és jelzőrendszer működésének és prevenciós jellegének erősítése, tagjainak aktivizálása, illetve állampolgári aktivitás fokozása
	Családi és munkahelyi kötelezettségek feladatok összehangolásának nehézségei	Családbarát munkahelyek létrejöttének támogatása, családbarát intézkedések támogatása az önkormányzati fenntartású intézményekben, ahol magas létszámban dolgoznak nők.
	A dolgozó édesanyák nehéz helyzete, testi-lelki egészségük károsodása.	Kulturális és mentálhigiénés programok, sportolási és szabadidős lehetőségek biztosítása kifejezetten nők számára.

Fogyatékkal élők	A megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása korlátozott.	Folytatni kell a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatását biztosító vállalkozások támogatását, a lehetőségek bővítését.
	Fogyatékkal kapcsolatos társadalmi aktivitás alacsony	társadalmi aktivitást ösztönző programok kezdeményezések támogatása, partnerség, lakossági önszerveződések társadalmi felelősségvállalásának elősegítése.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Szabadidő hasznos eltöltése, generációk találkozása	Programszervezés és folyamatos pályázatfigyelés

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők társadalmi leszakadásának folyamatát minden lehetséges eszközzel megfékezzük, és elősegítsük e csoport felzárkózását.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges testi-lelki fejlődésének biztosítását. Nevelésük, oktatásuk befektetése a jövőbe, ezért erre kiemelt figyelmet fordítunk.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök jólétének kérdésére, egészségügyi és szociális helyzetének alakulására, fókuszálva a megfelelő életszínvonal fenntartásának elősegítésére, az időskori elmagányosodás megelőzésére, valamint a szociális és egészségügyi szolgáltatások hozzáférhetőségének biztosítására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a munka és a család összeegyeztethetőségének elősegítését, a családbarát intézkedések támogatását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők helyzetének minél mélyebb megismerésére, életminőségének javítására, társadalmi integrációjuk előmozdítására, illetve a többségi társadalom tagjainak velük szembeni érzékenyítésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A	Intézkedés címe:	Munkaerő-piaci programok és szolgáltatások biztosítása, igénybevételük ösztönzése
B	Feltárt probléma megnevezése	Településünkön a tartós munkanélküliek aránya a regisztrált munkanélküliekhez képest 50 %.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Idősebb korosztály problémáira specializált munkaerő-piaci programok és szolgáltatások biztosítása, igénybevételük ösztönzése 1. Rövidtávon: Tájékoztatottság növelése az érintettek körében 2. Középtávon: Programok, szolgáltatások igénybevételének növekedése 3. Hosszútávon: Munkanélküliség csökkentése az idősebb korosztály tagjainak körében.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz és összhangban áll annak céljaival.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Tájékoztatás az elérhető munkaerő-piaci programokról, szolgáltatásokról, az érintettek tájékoztatása minden lehetséges fórumon. 2. Információnyújtás az érintettek számára, igényeik, problémáik felmérése, ösztönzésük a programok, szolgáltatások igénybevételére. 3. Valós szükségletekhez igazodó munkaerő-piaci segítségnyújtás, együttműködés a Foglalkoztatási Osztállyal a célcsoport elérése, aktiválása érdekében.
G	Az intézkedés felelőse	Martfű Város Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	1. Folyamatos. 2. Folyamatos. 3. 2028. november
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Eredményességi mutatók rövid-, közép- és hosszútávon: 1. Minél több célcsoporthoz tartozó személy tájékoztatása. 2. Idős korosztályhoz tartozók nagyobb arányú megjelenése az egyes foglalkoztatási, képzési programokon, munkaerő-piaci szolgáltatások magasabb arányú igénybevétele. 3. Munkanélküliség csökkenése az idős korosztály tagjainak körében.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Erőforrások hosszú távú megléte esetén biztosított.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	A tervezett intézkedés nem önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósítandó intézkedés.

A	Intézkedés címe:	A megelőző szűrővizsgálatok minél szélesebb körű kibővítése, támogatása, a civil szervezetek fokozott szerepvállalásával.
B	Feltárt probléma megnevezése	A lakosság egészségi állapota korösszetétel miatt várhatóan romlik.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	1. Rövidtávon: A helyi háziorvosoktól tájékoztatás. 2. Középtávon: A szükségletekhez igazodó igények biztosítása a szakellátások területén. Tárgyalások megkezdése a szakintézményekkel. 3. Hosszútávon: Szűrőbuszok rendszeres biztosítása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik az Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)-hez és összhangban áll azok céljaival.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. A jelenlegi helyzetből adódó kellemetlenségek mérséklése, közlekedésben történő segítségnyújtás az ellátottak részére stb. 2. Pályázat forrás felkutatása, benyújtása a szűrőbuszok biztosításához. 3. Teljeskörű egészségügyi szűrővizsgálatok megvalósítása
G	Az intézkedés felelőse	Martfű Város Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	1. Folyamatos 2. Folyamatos 3. 2028.november, illetve az az utáni időszak
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Eredményességi mutatók rövid-, közép- és hosszútávon: 1. Igénybe vevők számának stagnálása, esetleg emelkedése. 2. Pályázati munkálatok megkezdése. 3. A szűrőbuszok rendelkezésre állása az igénybe vevők számára.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás, anyagi/pályázati erőforrás, technikai erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	A tervezett intézkedés nem önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósítandó intézkedés.

A	Intézkedés címe:	A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működésének és prevenciós jellegének erősítése
B	Feltárt probléma megnevezése	Csekély számú, esetenként késve megtett esetjelzés a veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer tagjaitól.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működésének és prevenciós jellegének erősítése, tagjainak aktivizálása 1. Rövidtávon: Jelzőrendszeri tagok közti együttműködés fokozódása. 2. Középtávon: Szükséges és releváns, valamint prevenciós céllal tett esetjelzések számának emelkedése. 3. Hosszútávon: A jelzőrendszeri tagok aktivitásának fokozódása, gördülékeny együttműködése, jelzőrendszer prevenciós jellegének erősödése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz, a „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)-höz és összhangban áll azok céljaival.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Problémák mibenlétének meghatározása adatok gyűjtése, elemzése, valamint a jelzőrendszeri tagokkal való konzultáció révén. 2. Szakmai megbeszélések szervezése, a jelzőrendszeri tagok tájékoztatása szóban és írásban, személyes együttműködés fokozása. 3. Elért eredmények hosszú távú fenntartása.
G	Az intézkedés felelőse	Martfű Város Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	1. Folyamatos. 2. Folyamatos. 3. 2028. november
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Eredményességi mutatók rövid-, közép- és hosszútávon: 1. Kimutatás készítése, jelzőrendszeri tagokkal történő minél több konzultáció megvalósulása. 2. Szakmai megbeszélések, tájékoztatások, előadások megvalósulása. 3. Pozitív visszajelzések a jelzőrendszeri tagoktól
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás, anyagi erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	A tervezett intézkedés nem önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósítandó intézkedés.

A	Intézkedés címe:	Idősek szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése érdekében tájékoztatás erősítése.
B	Feltárt probléma megnevezése	Az idősek a szociális szolgáltatások lehetőségét nem teljes körűen ismerik.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az idősek a szociális a szolgáltatásokat megismerjék. <u>Rövid távú cél:</u> Idősek célcsoportjának feltérképezése (szükségletelemzés) <u>Középtávú terv:</u> hatékony kommunikáció kiépítése <u>Hosszútávú terv:</u> A szolgáltatások teljes körű megismerése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	1. A tájékoztatás megszervezése 2. A tájékoztatáshoz a lehetőségek megkeresése 3. A tájékoztatás megvalósítása
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Résztvevők: idős lakosok Felelős: Martfűi Polgármesteri Hivatal vezetője
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Tájékoztatottság az idősek helyzetéről, problémák, igények megismerése. 2. Szolgáltatások palettájának és kapacitásának bővítése. 3. Pozitív visszajelzések a lakosság részéről, egészségügyi és szociális problémák mérséklődése az idősek körében.
G	Az intézkedés felelőse	Martfű Város Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	1. Folyamatos 2. Folyamatos 3. 2028. november
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	1. A szolgáltatások tervezése-szervezése során az idős korosztály problémáinak, igényeinek előtérbe helyezése, igény szerint a szolgáltatások kapacitásának bővítése 2. Minőségi szolgáltatások hosszú távú biztosítása, az érintettek folyamatos tájékoztatása mellett.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás, anyagi/pályázati erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	A tervezett intézkedés nem önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósítandó intézkedés.

A	Intézkedés címe:	Szociális és egészségügyi ellátórendszer fókuszában az idősek
B	Feltárt probléma megnevezése	65 év felettiak magas aránya a teljes népességen belül, helyi társadalom öregedése
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Szociális és egészségügyi ellátórendszer fókuszába az idős korosztály állítása, számukra minél több, szükségletekhez igazodó szolgáltatás és ellátás biztosítása. 1. Rövidtávon: Idősek számára minél megfelelőbb egészségügyi és szociális szolgáltatások biztosítása. 2. Középtávon: Az idősek színvonalas egészségügyi és szociális ellátása. 3. Hosszútávon: Az idős népesség egészségügyi és szociális helyzetének javulása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz, Időügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)-hez és összhangban áll azok céljaival
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. A szolgáltatások tervezése-szervezése során az idős korosztály problémáinak, igényeinek előtérbe helyezése, igény szerint a szolgáltatások kapacitásának bővítése. 2. Pályázat benyújtása a Faluház akadálymentesítésére és energetikai korszerűsítésére, majd a fejlesztések kivitelezésének megkezdése. 3. Minőségi szolgáltatások hosszú távú biztosítása, az érintettek folyamatos tájékoztatása mellett.
G	Az intézkedés felelőse	Martfű Város Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	1. Folyamatos. 2. 2027-2028. 3. 2028. november
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Eredményességi mutatók rövid-, közép- és hosszútávon: 1. Tájékoztatottság az idősek helyzetéről, problémák, igények megismerése. 2. Szolgáltatások palettájának és kapacitásának bővülése. 3. Pozitív visszajelzések a lakosság részéről, egészségügyi és szociális problémák mérséklődése az idősek körében.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás, anyagi/pályázati erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Ismerjük meg egymást generációk közötti programok szervezése
B	Feltárt probléma megnevezése	Generációk közötti programok hiányoznak
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Gyerekek és időskorúak csoportjának közelítése egymáshoz, közös programok szervezése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz, Időügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)-hez és a „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégiához (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Tárgyalások kezdése a nyugdíjas klubokkal, idősök szervezeteivel arra vonatkozóan, hogy mely rendezvényeik azok amelyek érdekelhetik a gyerekeket és amelyben mindkét generáció szívesen részt vesz. Program kivitelezése
G	Az intézkedés felelőse	Martfű Város Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	1. Folyamatosan 2. 2028. november
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Megszervezett közös programok és résztvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humánerőforrás, költségvetési forrás, technikai forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működésének és prevenciós jellegének erősítése
B	Feltárt probléma megnevezése	Nagyfokú látencia a nőket érintő erőszak terén
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működésének és prevenciós jellegének erősítése, tagjainak aktivizálása 1. Rövidtávon: Jelzőrendszeri tagok közti együttműködés fokozódása. 2. Középtávon: Szükséges és releváns, valamint prevenciós céllal tett esetjelzések számának emelkedése. 3. Hosszútávon: A jelzőrendszeri tagok aktivitásának fokozódása, gördülékeny együttműködése, jelzőrendszer prevenciós jellegének erősödése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz és összhangban áll annak céljaival.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Problémák mibenlétének meghatározása adatok gyűjtése, elemzése, valamint a jelzőrendszeri tagokkal való konzultáció révén. 2. Szakmai megbeszélések szervezése, a jelzőrendszeri tagok tájékoztatása szóban és írásban, személyes együttműködés fokozása. 3. Elért eredmények hosszú távú fenntartása
G	Az intézkedés felelőse	Martfű Város Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	1. Folyamatos. 2. Folyamatos. 3. 2028. november
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Eredményességi mutatók rövid-, közép- és hosszútávon: 1. Kimutatás készítése, jelzőrendszeri tagokkal történő minél több konzultáció megvalósulása. 2. Szakmai megbeszélések, tájékoztatások, előadások megvalósulása. 3. Pozitív visszajelzések a jelzőrendszeri tagoktól.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás, anyagi erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Családbarát munkahelyek, intézkedések
B	Feltárt probléma megnevezése	Családi és munkahelyi kötelezettségek, feladatok összehangolásának nehézségei
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Családbarát munkahelyek létrejöttének támogatása, családbarát intézkedések támogatása az önkormányzati fenntartású intézményekben, ahol magas létszámban dolgoznak nők, atipikus foglalkoztatási formák kialakulásának ösztönzése a településen. 1. Rövidtávon: Családbarát intézkedések ösztönzése, megvalósítása. 2. Középtávon: Gyermekes nők helyzetének javulása, problémáik enyhülése. 3. Hosszútávon: Családi és munkahelyi kötelezettségek könnyebb összehangolása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz és összhangban áll annak céljaival
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Családbarát munkahelyek és atipikus foglalkoztatási formák népszerűsítése, a nagyközségben megvalósuló fejlesztések során a gyermekes családok igényeinek figyelembevétele lehetőségek, igények felmérése a gyermekek alternatív napközbeni ellátása terén. 2. Családbarát intézkedések megvalósítása az önkormányzati fenntartású intézményekben, illetve ilyen jellegű civil kezdeményezések támogatása. 3. Megvalósuló intézkedések hosszú távú fenntartása
G	Az intézkedés felelőse	Martfű Város Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	1. Folyamatos 2. Folyamatos 3. 2028. november
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Eredményességi mutatók rövid-, közép- és hosszútávon: 1. Tájékoztatottság a helyi munkáltatók többsége körében. 2. Családbarát kezdeményezések számának emelkedése. 3. A családbarát intézkedések fennmaradása 2028 után is.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás, anyagi/pályázati erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Erőforrások hosszútávú megléte esetén biztosított
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Kulturális és mentálhigiénés programok, sportolási és szabadidős lehetőségek biztosítása
B	Feltárt probléma megnevezése	A dolgozó édesanyák nehéz helyzete, testi-lelki egészségük károsodása
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Kulturális és mentálhigiénés programok, sportolási és szabadidős lehetőségek biztosítása kifejezetten nők számára, nagycsaládosok számára közösségi tér/fórum létrehozása tapasztalat- és információcsere, tájékoztatás céljából. 1. Rövidtávon: Dolgozó édesanyák problémáinak, igényeinek jobb megismerése. 2. Középtávon: Programok szervezése kifejezetten nők számára, sportolási lehetőségek biztosítása, mentálhigiénés és egészségmegőrzéssel kapcsolatos rendezvények, nagycsaládosok számára fórum szervezése. 3. Hosszútávon: Dolgozó édesanyák „kiégésének” megelőzése, testi-lelki egészségük megtartása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz és összhangban áll annak céljaival.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Igények, problémák felmérése a gyermekes, munkavállaló nők körében. 2. Programok szervezése kifejezetten nők számára, sportolási lehetőségek biztosítása, mentálhigiénés és egészségmegőrzéssel kapcsolatos rendezvények szervezése. 3. Elért eredmények hosszú távú fenntartása, a dolgozó édesanyák helyzetének javulása.
G	Az intézkedés felelőse	Martfű Város Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	1. Folyamatos 2. Folyamatos 3. 2028. november
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Eredményességi mutatók rövid-, közép- és hosszútávon: 1. Tájékoztatottság a helybéli gyermekes, dolgozó nők helyzetéről. 2. Nőknek szóló programok, szabadidős lehetőségek számának emelkedése. 3. Pozitív visszajelzések a lakosság részéről.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás, anyagi/pályázati erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Erőforrások hosszútávú megléte esetén biztosított.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Munkavállalás – segítsük a fogyatékkal élők részvételét a munka világában.
B	Feltárt probléma megnevezése	A munkáltatók sok esetben nincsenek tisztában azzal, hogy a fogyatékkal élők foglalkoztatása számukra előnyökkel jár. A fogyatékkal élők nem keresnek hatékonyan munkát, nem hisznek magukban.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Fogyatékkal élők felkutatása Munkáltatók és célcsoportok tájékoztatása a lehetőségekről A fogyatékkal élők munkába állásának segítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz, Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)-höz és összhangban áll azok céljaival.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Adatgyűjtés 2. Munkáltatók felkutatása, akik foglalkoztatnának fogyatékkal élőket 3. Összekapcsolni a munkáltatókat a lehetséges munkavállalókkal
G	Az intézkedés felelőse	Martfű Város Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	1. Folyamatos 2. Folyamatos 3. 2028. november
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Hasznosnak érzik magukat a fogyatékkal élők.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Közösségi programok szervezése fogyatékossggal élők és családjuk számára, érzékenyítő rendezvények
B	Feltárt probléma megnevezése	Kifejezetten fogyatékossggal élőket célzó közösségi programok, helyi társadalom érzékenyítésének hiánya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Közösségi programok szervezése fogyatékossggal élők és családjuk számára, érzékenyítő rendezvények, előadások szervezése. 1. Rövidtávon: Fogyatékossggal élők problémáinak, igényeinek jobb megismerése. 2. Középtávon: Programok szervezése kifejezetten fogyatékossggal élők és családjuk részére, érzékenyítő rendezvények, előadások szervezése a többségi társadalom tagjai részére. 3. Hosszútávon: Fogyatékossggal élők társadalmi integrációja, többségi társadalom érzékenyülése, előítéleteinek csökkenése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz, Országos Fogyatékossgügy Program (2015-2025)-höz és összhangban áll azok céljaival.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Igények, problémák megismerése a fogyatékossggal élők körében. 2. Programok szervezése kifejezetten fogyatékossggal élők és családjuk részére, érzékenyítő rendezvények, előadások szervezése a többségi társadalom tagjai részére. 3. Elért eredmények hosszú távú fenntartása, a fogyatékossggal élők helyzetének javulása.
G	Az intézkedés felelőse	Martfű Város Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	1. Folyamatos 2. Folyamatos 3. 2028. november, illetve az az utáni időszak
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Eredményességi mutatók rövid-, közép- és hosszútávon: 1. Tájékoztatottság a helybeli fogyatékossggal élő személyek helyzetéről. 2. Fogyatékossggal élőknek szóló és érzékenyítő programok számának emelkedése. 3. Pozitív visszajelzések az érintettek részéről
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás, anyagi/pályázati erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe, sorszáma	Az intézkedés A helyzetleírás, következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedés eléri kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Intézkedés felelőse	Intézkedés megvalósításának határideje	Intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása

0. Településszintű probléma

1	0. Településszintű probléma	Programszervezés, Martfü	2028. november	Fiataltabb és az Humán erőforrás, anyagi/pályázat i erőforrás, technikai erőforrás	Fenntartható	Nem releváns
1	1. Szabadidő hasznos eltöltése, kialakítása szükséges. Kialakítása, ahol koncepció minden generáció számára kedvező elfoglaltságot	Programszervezés, Martfü Város Önkormányzata	2028. november	Fiataltabb és az Humán erőforrás, anyagi/pályázat i erőforrás, technikai erőforrás	Fenntartható	Nem releváns

1. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

1	Munkaerő-piaci és veszélyeztetett korcsoportok, akiknek a munkanélküliség, a magas aránya az álláskereső között	MNTPS Idősgyi Stratégia (2022-2024)	2030 Idősebb korosztály Martfü Város Önkormányzata és szolgáltatások biztosítása, igénybevételek ösztönzése	2028. november	Munkanélküliség-Humán erőforrás, anyagi/pályázat i erőforrás, technikai erőforrás	Erőforrások hosszú távú megléte esetén biztosított	Nem releváns
1	1. Munkaerő-piaci és veszélyeztetett korcsoportok, akiknek a munkanélküliség, a magas aránya az álláskereső között	MNTPS Idősgyi Stratégia (2022-2024)	2030 Idősebb korosztály Martfü Város Önkormányzata és szolgáltatások biztosítása, igénybevételek ösztönzése	2028. november	Munkanélküliség-Humán erőforrás, anyagi/pályázat i erőforrás, technikai erőforrás	Erőforrások hosszú távú megléte esetén biztosított	Nem releváns

2	A megélőztető lakosság egészége	1. Rövidtávú: A A cél/A cél kapcsolódik 1. A jelenlegi Martfü Város Önkormányzata	2028. november	Eredményességi Humán mutatók rövid-erőforrás	Fenntartható	Nem releváns
2	2. A megélőztető lakosság egészége	1. Rövidtávú: A A cél/A cél kapcsolódik 1. A jelenlegi Martfü Város Önkormányzata	2028. november	Eredményességi Humán mutatók rövid-erőforrás	Fenntartható	Nem releváns

84

IV. Az idősek esélyegyenlősége

1	Idősek szociális 65 év felettek magas az idősek szolgáltatásokhoz aránya a teljes szociális szolgáltatásokhoz aránya való népességben hozzájárulásának érdekében tájékoztatás erősítése.	Részvevők: a 1. A tájékoztatás meg szervezése lakosok 2. A Feladatok: tájékoztatás a Polgármesteri Hivatal vezetője	idősek tájékoztatás az idősek helyzetéről, városi problémáik, igényeik megismerése. 2. zala	2028. november	Humán erőforrás, anyagi erőforrás	fenntartható Nem releváns
	Rövid távú cél: lehetőségek megkeresése Idősek célcsoportjának 3. A tájékoztatás feltérképezése (megvalósítása szakszolgáltatásai) Közéleti tájékoztatás: hatékony kommunikáció kiépítése Hosszútávú terv: A szolgáltatások teljes körű megismerése	Idősek célcsoportjának 3. A tájékoztatás feltérképezése (megvalósítása szakszolgáltatásai) Közéleti tájékoztatás: hatékony kommunikáció kiépítése Hosszútávú terv: A szolgáltatások teljes körű megismerése	Idősek tájékoztatás az idősek helyzetéről, városi problémáik, igényeik megismerése. 2. zala	2028. november	Humán erőforrás, anyagi erőforrás	fenntartható Nem releváns

[illegible]

egészségügyi és szociális ellátása.
3. Hosszútávon: Az idős népesség egészségügyi és szociális helyzetének javulása

érintettek folyamatos tájékoztatása mellett.

V. A fogytékossággal élő személyek esélyegyenlősége

Munkavállalás -A munkáltatók sokFogyatékkal élőkA segítségük a esetben nincsenek felkutatása fogytékossal élők tisztában azzal, hogy aMunkáltatók résztvevőit a fogytékossal élők célcsoportok munka világában. foglalkoztatása számukra előnyökkel teli lehetőségekről A koncepcióval, jár. A fogytékossal fogytékossal élők gazdasági élők nem keresnek munkát a programmal (2015- lehetséges 2025)-höz és munkavállalókkal áll azok céljaival.	cél/A cél kapcsolódik 1. Adatgyűjtés 2. Martfü Város Onkormányzat felkutatása, akik foglalkoztatásnak 2030- fogytékossal élők tnyzata 3. Összekapcsolni a Fogytékossággyi munkáltatókat a Program (2015- lehetséges 2025)-höz és munkavállalókkal áll azok céljaival.	2028. november 1. r	Hasznosnak érzik magukat aerőforrás fogytékossal élők.	Fenntartható Nem releváns
---	---	---------------------	--	---------------------------

Közösségi programok szervezése fogytékossággal élők és családjuk társadalom számára, érzékenyítésének hiánya rendezvények	Közösségi programok szervezése fogytékossággal élők és családjuk társadalom számára, érzékenyítésének hiánya rendezvények, előadások szervezése. 1. Rövidtávon: Fogytékossággal élők problémáinak, igényeinek jobb megismerése. 2. Középtávon: Programok szervezése, érzékenyítés fogytékossággal élők és családjuk részére, érzékenyítő rendezvények, előadások szervezése a társadalom tagjai részére. 3. Elért eredmények hosszú távú fenntartása, a fogytékossággal élők helyzetének javulása.	2028. november 1. r	Eredményességi mutatók rövid- és hosszútávon: 1. anyagi tájékozottság a erőforrás helybéli fogytékosság al személyek helyzetéről. 2. Fogytékosság al élőknek szóló és érzékenyítő programok számának emelkedése. 3. Pozitív visszajelzések az érintettek részéről	fenntartható Nem releváns
---	--	---------------------	---	---------------------------

Hosszútávon:
Fogyatékossággal
élők társadalmi
integrációja,
többségi
társadalom
érzékenyülése,
előítéleteinek
csökkenése.

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

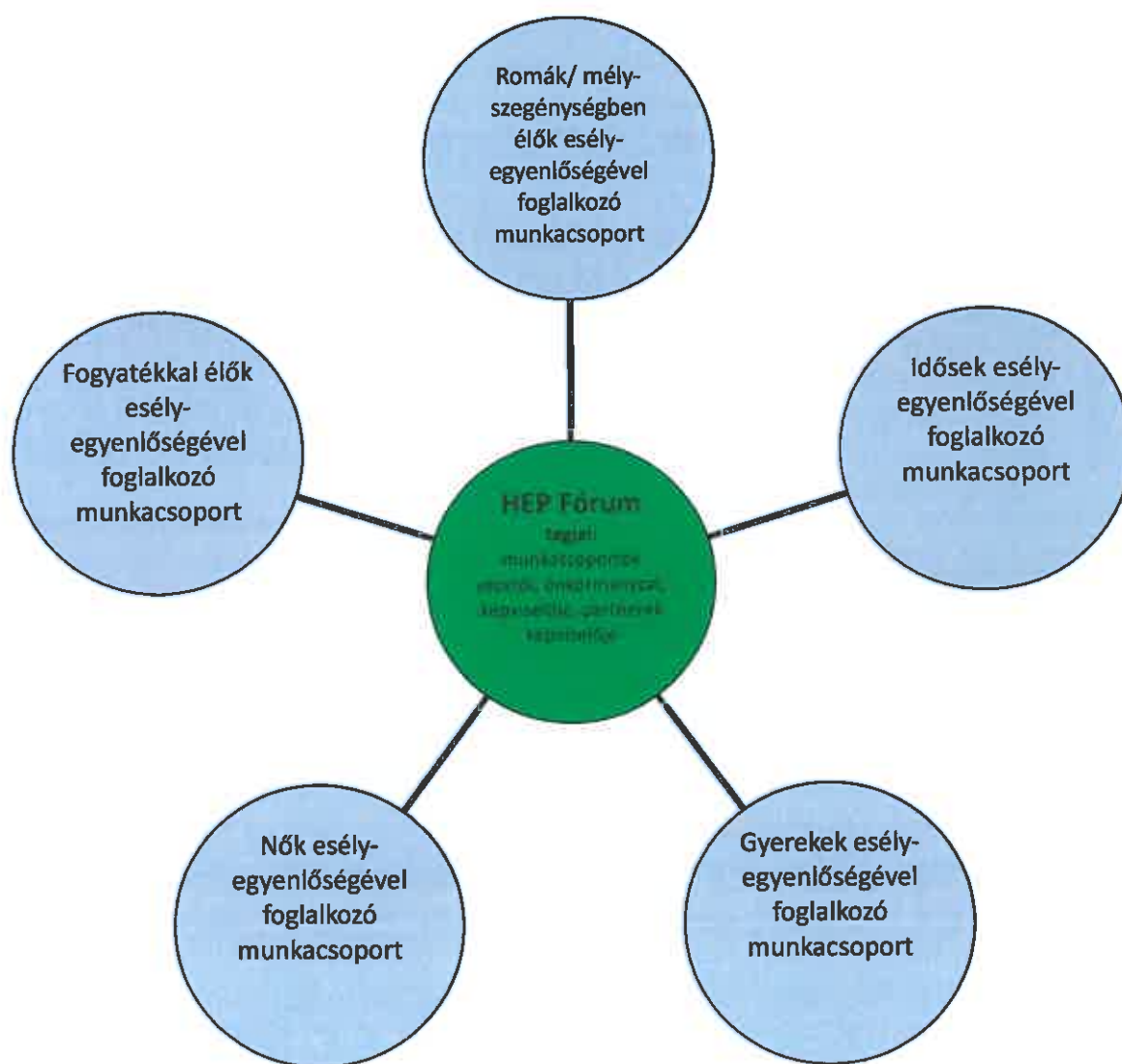
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető – felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Martfű Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Martfű képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

☐ képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum

Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA